

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства і
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку і аудиту

06-02-301М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 02.09.2021 р.

Рівне – 2021

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Зубілевич С. Я. – Рівне : НУВГП, 2021. – 64 с.

Укладач: Зубілевич С. Я., к.е.н., професор кафедри обліку і аудиту.

Відповідальний за випуск: Позняковська Н. М., доцент, к.е.н., завідувач кафедри обліку і аудиту.

Керівник групи забезпечення спеціальності
071 «Облік і оподаткування»

Позняковська Н. М.

ЗМІСТ

Вступ	3
Змістовий модуль 1. Визнання, оцінка, подання і розкриття елементів фінансових звітів за МСФЗ	3
Тема 1. Концептуальні основи МСФЗ	3
Тема 2. Вимоги до подання фінансових звітів	4
Тема 3. Визнання, оцінка, подання та розкриття активів	9
Тема 4. Визнання, оцінка, подання та розкриття зобов'язань	17
Тема 5. Визнання, оцінка, подання та розкриття власного капіталу	24
Тема 6. Визнання, оцінка, подання та розкриття доходів і витрат	26
Тема 7. Додаткові розкриття у фінансових звітах	29
Зразок тестів модульного контролю 1	33
Завдання для отримання додаткових балів з модуля 1	40
Змістовий модуль 2. Трансформація і консолідація фінансових звітів за МСФЗ	
Тема 8. Різниці між П(С)БО та МСФЗ	42
Тема 9. Етапи та методика трансформації фінансових звітів, складених за П(С)БО, у фінансові звіти за МСФЗ	44
Тема 10. Консолідація фінансових звітів за МСФЗ	47
Зразок тестів модульного контролю 2	52
Завдання для отримання додаткових балів з модуля 2	57
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	59
Список використаної літератури	63
Додаток	64

© С. Зубілевич, 2021

© НУВГП, 2021

Вступ

Згідно з навчальним планом з навчальної дисципліни «Облік і звітність за міжнародними стандартами» передбачається проведення практичних занять (22 год.) та виконання самостійної роботи (89 год.), яка включає підготовку до аудиторних занять, контрольних заходів та вивчення питань, не висвітлених в аудиторії.

Ці методичні вказівки забезпечують можливість опрацювати теоретичний матеріал, виконуючи завдання на практичних заняттях, та підготуватися до контрольних заходів. За кожною темою наведені контрольні питання, на які потрібно відповісти після вивчення теоретичного матеріалу, та завдання для практичних занять. Наприкінці змістових модулів можна ознайомитися із зразками тестів модульних контролів.

Детальна інформація про оцінювання наведена в сибалусі.

Змістовий модуль 1.

Визнання, оцінка, подання і розкриття елементів фінансових звітів за МСФЗ

Тема 1. Концептуальні основи МСФЗ

1. Міжнародна гармонізація вимог до фінансових звітів.
2. Склад МСФЗ.
3. Концептуальна основа МСФЗ в ред. 2018р.

Рекомендована література

[1; 2; 3, с. 3-21]

Контрольні питання

- 1) Яка сфера застосування МСФЗ в Україні?
- 2) Охарактеризуйте структуру МСФЗ
- 3) Поясніть призначення Концептуальної основи МСФЗ
- 4) Перелічіть якості достовірного подання фінансової інформації
- 5) Поясніть визначення елементи фінансових звітів та наведіть приклади
- 6) Перерахуйте критерії визнання та припинення визнання елементів фінансових звітів
- 7) Перерахуйте види оцінки активів та зобов'язань та наведіть приклади їх застосування
- 8) Поясніть особливості визначення справедливої вартості активів та зобов'язань
- 9) Охарактеризуйте концепції капіталу та його підтримки базуються сьогодні МСФЗ?

Завдання

01.01.X1 підприємство уклало договір на продаж запасів собівартістю 200 тис. грн. за 252 тис. грн. Запаси за договором підлягають викупу. 01.01.X3 року за 266.2 тис. грн. Підприємство відобразило продаж запасів у фінансовій звітності. Ставка %, яка мається на увазі в договорі, становить 8%.

Як зазначена операція повинна бути відображена у фінансових звітах за X0, X1 та X2 роки?

Якою якісною характеристикою фінансової інформації буде керуватися при цьому підприємство?

Методичні вказівки

Подання інформації у фінансових звітах потребує аналізу наведеної економічної суті господарської операції, чи вона відповідає ознакам продажу, чи фінансової операції (позика грошових коштів під заставу). Розгляньте, яким чином в обох випадках буде відображена операція у фінансових звітах протягом X1-X3 років. Для цього слід використати Додаток Б МСФЗ 15, п. (j) угоди про продаж з подальшим викупом (пункти Б64–Б76)

Тема 2. Вимоги до подання фінансових звітів

1. Загальні вимоги до подання фінансових звітів. Склад фінансових звітів.
2. Структура звіту про фінансовий стан.
3. Структура звіту про сукупний прибуток.
4. Структура звіту про власний капітал.
5. Структура звіту про рух грошових коштів.
6. Структура приміток до фінансових звітів.
7. Проміжна фінансова звітність.

Рекомендована література

[1; 2; 3, с. 22-50]

Контрольні питання

- 1) Поясніть призначення фінансових звітів
- 2) Назвіть елементи фінансових звітів
- 3) Перерахуйте загальні вимоги до подання фінансових звітів за МСБО 1
- 4) Поясніть призначення та структуру звіту про фінансовий стан
- 5) Поясніть підходи до поділу активів і зобов'язань на поточні/непоточні
- 6) Призначення і структура звіту про прибутки/збитки й інший сукупний дохід

- 7) Поясніть переваги і недоліки застосування різних видів класифікацій витрат у звіті про прибутки/збитки та інший сукупний дохід
- 8) Поясніть призначення і структуру звіту про зміни у власному капіталі
- 9) Загальні вимоги до приміток
- 10) Поясніть призначення і структуру звіту про рух грошових коштів
- 11) Розкрийте класифікацію грошових потоків за вилами діяльності
- 12) Поясніть техніку складання звіту про рух грошових коштів прямим та непрямим методами
- 13) Опишіть примітки до звіту про рух грошових коштів

Завдання

Скласти звіти про прибутки/збитки й інший сукупний дохід, зміни у власному капіталі і фінансовий стан за

МСБО 1.

Пробний баланс ПАТ «АВС» на 31.12.X1 року, тис. грн.

	<i>Дт</i>	<i>Кт</i>	<i>31.12.X0</i>
Відсотки за кредит	24		-
Обладнання – собівартість на п.р.	900		460
амортизація на п.р.		440	
Запаси на п.р.	165		165
Реалізація		5 000	
Торгова кредиторська заборгованість		168	339
Грошові кошти	586		230
Поточний податок на прибуток на п.р.		20	20
Отримані дивіденди		600	
Будівлі - собівартість на п.р.	2 400		1 680
амортизація на п.р.		720	
Довгострокові фінансові інвестиції	6 500		6 000
Довгостроковий кредит		200	200
Нерозподілений прибуток на п.р.		221	221
Закупівлі	2 027		
Витрати на збут	460		
Торгова дебіторська заборгованість	417		245
Адміністративні витрати	890		
Акціонерний капітал – прості акції номіналом 0,50 грн.		7 000	7 000
Дивіденди до сплати на початок року			1 000
	<u>14 369</u>	<u>14 369</u>	-

Додаткова інформація

- 1) Собівартість запасів за підсумками інвентаризації на 31.12 звітнього року склала 167,000 грн.
- 2) Будівлі 01.01 звітнього року переоцінені до 2.5 млн. грн.

- 3) Будівлі амортизуються прямолінійним методом за нормою 2%, обладнання – за нормою 20% методом зменшення залишку. Сума амортизації включається до витрат на збут та адміністративних витрат у пропорції 70%:30%.
- 4) Поточний податок прибуток за рік склав 270,000 грн.
- 5) Оголошені дивіденди в сумі 0.08 грн. на акцію.

Методичні вказівки

Під час складання Звіту про рух грошових коштів використовуйте наведену нижче техніку

Техніка складання Звіту про рух грошових коштів

Прямий метод (операційна діяльність)	Непрямий метод (операційна діяльність)
Гроші, отримані від покупців = Чистий доход $\pm$ Δ ДЗ $\pm$ Δ Аванси отримані	1. Прибуток до податків або чистий прибуток
Сплачено постачальникам = (Собівартість продажів $\pm$ Δ запаси $\pm$ Δ КЗ $\pm$ Δ аванси сплачені)	2. Коректування: на операції негрошового характеру (амортизація й ін.)
Витрати на збут сплачені = (Витрати на збут $\pm$ Δ КЗ $\pm$ Δ витрати майбутніх періодів)	на прибутку/збитки від інвестиційної й <u>фінансової діяльності</u>
Адміністративні витрати сплачені = (Адміністративні витрати $\pm$ Δ КЗ $\pm$ Δ витрати майбутніх періодів)	<i>Операційний прибуток до змін у робочому капіталі</i>
Інші доходи отримані = Інші доходи $\pm$ Δ ДЗ $\pm$ Δ доходи майбутніх періодів	3. Зміни по статтях <u>робочого капіталу</u>
Відсотки сплачені	<u>Грошові кошти від операцій</u>
Податок на прибуток сплачений	Відсотки сплачені
<i>Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності</i>	Податок на прибуток сплачений
	<i>Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності</i>

Умовні позначення:

Δ - зміна залишків (кінець року порівняно з початком) за статтями звіту про фінансовий стан

Інвестиційна діяльність

Надходження від продажу основних засобів

Фінансова діяльність

Надходження від емісії акцій

Надходження від продажу нематеріальних активів
 Надходження від продажу інвестиційної власності
 Отримані відсотки
 Отримані дивіденди
 Надходження від продажу інвестицій
 Придбання основних засобів
 Придбання нематеріальних активів
 Придбання інвестиційної нерухомості
 Придбання інвестицій
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності

Надходження від перепродажу акцій
 Надходження позикових коштів
 Викуп акцій
 Погашення позик
 Виплата дивідендів
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності

Чистий рух грошових коштів за період
 Гроші та їхні еквіваленти на початок року
 Гроші та їхні еквіваленти на кінець року

Завдання для самостійної роботи

Скласти Звіт про рух грошових коштів прямим та непрямим методом на підставі фінансових звітів ПАТ «DEF» за рік, що закінчився 31 грудня Х1 року, наведені нижче, та додаткової інформації.

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчився: 31 грудня Х1

	Тис. грн.
Дохід	31 100
Собівартість	<u>(21 800)</u>
Валовий прибуток	9 300
Витрати на збут	(3 600)
Управлінські витрати	(2 300)
Частка в прибутках асоційованого підприємства	2 000
Фінансові витрати (прим. 5)	<u>(400)</u>
Прибуток до оподаткування	5 000
Витрати на податок на прибуток	(1 000)
Прибуток за рік	4 000
Чистий інший сукупний дохід (прим. 2)	<u>1 350</u>
Сукупний дохід за рік	5 350

Звіт про фінансовий стан на 31 грудня, тис. грн.

	X1	X0
АКТИВИ		
Непоточні активи		
Основні засоби (прим. 2, 3, 4)	12 600	10 700
Право користування активом (прим. 1, 3, 4)	1 400	-0-
Нематеріальні активи (прим. 2, 3, 4)	1 000	-0-
Інвестиції в асоційоване підприємство (прим. 7)	<u>6 500</u>	<u>5 000</u>
	<u>21 500</u>	<u>15 700</u>
Поточні активи		
Запаси	3 300	3 800
Торгова дебіторська заборгованість	2 950	2 200
Дивіденди до отримання (прим. 7)	500	-0-
Грошові кошти	50	1 300
	<u>6 800</u>	<u>7 300</u>
	<u>28 300</u>	<u>23 000</u>
Власний капітал і зобов'язання		
Власний капітал		
Прості акції номіналом 1 грн.	13 000	13 000
Резерв переоцінки (прим. 1)	1 350	0
Нерозподілений прибуток	<u>5 200</u>	<u>1 750</u>
	<u>19 550</u>	<u>14 750</u>
Довгострокові зобов'язання		
Довгострокова позика (прим. 6)	1 400	3 125
Відкладений податок на прибуток	1 500	800
Зобов'язання з оренди	<u>1 200</u>	<u>900</u>
	<u>4 100</u>	<u>4 825</u>
Поточні зобов'язання		
Зобов'язання з оренди	750	600
Торгова кредиторська заборгованість	2 650	2 100
Поточний податок на прибуток	<u>1 250</u>	<u>725</u>
	<u>4 650</u>	<u>3 425</u>
	<u>28 300</u>	<u>23 000</u>

Примітки

1. 1 січня X1 року підприємство отримало право користування об'єктом основних засобів за договором оренди. Первісна вартість права користування та зобов'язання по оренді склали 1 500 тис. грн. Щорічний орендний платіж здійснюється в кінці року.
2. На цю ж дату підприємство дооцінило частину своїх основних засобів на 2 000 тис. грн. і нарахувало 650 тис. грн. відстроченого податку на прибуток у зв'язку з переоцінкою. Залишок дооцінки буде перенесений до нерозподіленого прибутку після списання цих активів з балансу.

3. Необоротні активи не вибували протягом періоду.
  4. Витрати на амортизацію за рік, що закінчився 31 грудня Х1 року, склали:
    - основних засобів - 800 тис. грн.,
    - права користування активом - 100 тис. грн.,
    - нематеріальних активів 200 тис. грн.
- З них 500 тис. грн. включено до складу собівартості реалізації, 100 тис. грн. - до витрат на збут, 500 тис. грн. - в управлінські витрати.
5. Фінансові витрати за звітний рік складаються з відсотків, сплачених за довгостроковою позицією (150 тис. грн.) і за орендою (250 тис. грн.).
  6. Платежі в погашення довгострокової позики і відсотків за нею здійснюються в кінці року.
  7. Частка в дивідендах асоційованої компанії склала 500 тис. грн.

Тема 3. Визнання, оцінка, подання та розкриття активів

1. Визнання, оцінка, подання та розкриття основних засобів.
2. Визнання, оцінка, подання та розкриття інвестиційної нерухомості.
3. Визнання, оцінка, подання та розкриття нематеріальних активів.
4. Визнання, оцінка, подання та розкриття активів на розвідку й оцінку родовищ корисних копалин.
5. Визнання, оцінка, подання та розкриття біологічних активів.
6. Визнання, оцінка, подання та розкриття запасів.
7. Визнання, оцінка, подання та розкриття необоротних активів, утримуваних на продаж. Визнання, оцінка, подання та розкриття фінансових активів.

Рекомендована література

[1; 2; 3, с. 70-203]

Контрольні питання

- 1) Які моделі оцінки основних засобів у фінансових звітах за МСБО 16?
- 2) Які моделі подання нематеріальних активів у фінансових звітах за МСБО 38?
- 3) Які умови визнання, оцінки, подання та розкриття інвестиційної нерухомості за МСБО 40?
- 4) Поясніть особливості визнання, оцінки, подання та розкриття активів на розвідку і оцінку родовищ корисних копалин за МСФЗ 6?
- 5) Визнання, оцінка, подання та розкриття біологічних активів за МСБО 41
- 6) Охарактеризуйте вимоги до визнання, оцінки, подання і розкриття

запасів

- 7) Визнання, оцінка, подання та розкриття непоточних активів, утримуваних на продаж
- 8) Розкрийте вимоги МСФЗ до визнання, оцінки, подання та розкриття фінансових активів

Завдання

3.1. Підприємство придбало обладнання в іноземного постачальника 01.01 звітного року за 100 тис. євро. Через місяць поставка була оплачена. Ввізне мито склало 2% вартості в євро. Вартість транспортування становила 15 000 грн. Підприємство одночасно уклало трирічний контракт на обслуговування обладнання на суму 100 тис. євро. Вартість встановлення обладнання – 6.4 тис. грн. Продукція, отримана під час пробного пуску, оцінена за ціною можливого використання 760 грн. 12 тис. грн. було витрачено на рекламу продукції, для виробництва якого воно було придбане. 4 тис. грн. витрачено на навчання персоналу. Курс грн. відносно євро визначте, користуючись офіційним сайтом НБУ на дату отримання завдання.

Методичні вказівки

Обґрунтуйте склад собівартості придбаного обладнання, використовуючи МСБО 16.

3.2. 01.03.X1 підприємство почала будівництво нової адміністративної будівлі. Витрати на будівництво склали

Склад витрат	тис. грн.
Придбання земельної ділянки 01.02.X1	10,000
Демонтаж і вивіз старої будівлі, підготовка будівельного майданчика протягом лютого X1 року	1,200
Придбання і доставка будівельних матеріалів	7,300
Зарплата працівників на будівництві з 01.02.X1 по 31.10.X1	2,400
Загальновиробничі витрати з 01.02.X1 по 31.08.X1	800
Оплата послуг проектувальників нової будівлі	400
Витрати на офіційне відкриття, яке відбулося 30.10.X1	100

Додаткова інформація

- Будівля завершена 01.10.X1 і почала використовуватися 31.10.X1.
- До складу загальновиробничих витрат відноситься 100 тис. грн. компенсації за зелені насадження, зрубані під час будівництва.
- Банківський кредит 10 млн. грн. був отриманий для фінансування будівництва 03.01.X1 і погашений 31.12.X1 року. Ставка % - 18% річних.
- Очікуваний термін корисного використання будівлі – 50 років. Після цього вона підлягає зносу, а земельна ділянка – рекультивациі відповідно до

угоди на її придбання. Очікувані витрати на виконання цього зобов'язання - 3 млн. грн. Ставка дисконтування – 18%.

Розрахуйте первісну вартість основних засобів та їх балансову вартість на 31.12.X1, які слід відобразити підприємству .

Методичні вказівки

Первісною вартістю основних засобів, які створюються власними силами, є їх виробнича собівартість. Будь-які непродуктивні витрати не включаються до первісної вартості. Забезпечення витрат на майбутнє вибуття активу включається до його первісної вартості за дисконтованою сумою. Витрати на позику включаються до собівартості кваліфікованого активу протягом періоду його створення. Крім того, амортизація активу починається тоді, коли він готовий до використання.

3.3. 01.01.X1 підприємство придбало обладнання за 600 тис. грн. Термін корисного використання - 15 років, проте двигун підлягав заміні через 5 років. Первісна вартість двигуна - 100 тис. грн. Двигун був замінений через 5 років, первісна вартість складала 150 тис. грн. Розрахувати балансову вартість та витрати на амортизацію обладнання на 31.12.X1 та 31.12 року після заміни двигуна

Методичні вказівки

Визначте, які саме вимоги МСБО 16 слід використати для даної ситуації.

3.4. Нижче наведена інформація про основні засоби «ГНІ» на 01.01.X3, тис. грн.:

	Сума	Накопичений знос	Балансова вартість
Земля і будівлі	1,500	150	1,350
Обладнання	700	180	520
Транспортні засоби	120	50	70

Підприємство нараховує амортизацію у рік надходження основних засобів і не нараховує у рік вибуття.

Протягом X3 року відбулися такі події:

1. Термін експлуатації будівель – 50 років. Вони використовувалися 5 років до 01.01.X3. 31.12.X3 будівлі переоцінені до 2,000,000 грн. Також була здійснена добудова до будівлі вартістю 610,000 грн. Очікуваний термін експлуатації будівель не переглядається.

Результат переоцінки відображається шляхом обнуління зносу.

2. Обладнання вартістю 140,000 були придбане і встановлене протягом року. Норма амортизації становить 15% на рік. метод амортизації – прямолінійний.

3. У серпні X3 придбаний автомобіль вартістю 20,000. У попередні роки для транспортних засобів використовувалася норма амортизації 25% при

прямолінійному методі. Звітного року норма амортизації становить 30% і застосовується метод зменшення залишку.

Необхідно:

Приготувати примітки щодо основних засобів за МСБО 16, вважаючи, що нарахування амортизації за Х3 рік ще не відбувалося.

3.5. Підприємство має три об'єкти нерухомості, які вона здає в оренду. Договори оренди укладені на ринкових умовах і щорічно продовжуються. Інформація про ці три об'єкти і їх оцінку в тис. грн. наведена нижче.

Об'єкт	Термін служби (років)	Первісна вартість	Ліквідаційна вартість	Справедлива вартість на 31 грудня	
				Х3	Х4
1	50	360	10	397	324
2	40	280	28	316	272
3	30	240	75	243	292

Об'єкт Х зданий в оренду дочірній компанії. Решта об'єктів здано в оренду не пов'язаним юридичним особам.

Всі три об'єкти були придбані 1 січня Х2 р. Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом терміну служби об'єкта.

Підприємство застосовує модель справедливої вартості для обліку інвестиційної нерухомості і модель обліку за собівартістю для основних засобів.

Необхідно:

a) Описати методи обліку інвестиційної нерухомості відповідно до МСБО 40.

b) Пояснити, чому існують різні підходи до обліку інвестиційної власності і нерухомості, зайнятої власником.

c) Підготувати фрагменти консолідованої фінансової звітності підприємства за рік, що закінчився 31.12.Х4 року стосовно об'єктів нерухомості.

3.6. 31 грудня підприємство стала переможцем тендера на придбання ексклюзивних прав на патент. Сума платежу (без ПДВ) за ексклюзивні права склала 800 000 грн., які сплачуються відразу, і 600 000 грн. - через рік. У зв'язку з тендером підприємство понесло витрати на юридичне обслуговування в сумі 200 000 грн. (без ПДВ). Підприємство також заплатило за реєстрацію патентних прав державний збір у сумі 15 000 грн. Вартість капіталу підприємства становить 10%. *Розрахуйте первісну вартість патентних прав.*

Методичні вказівки

Склад первісної вартості у разі придбання нематеріальних активів визначений МСБО 38

3.7. Підприємство розробляє новий технологічний процес. Роботи розпочалися 1 жовтня Х5 року. Щомісячні витрати по проєкту становили 2 млн. грн. 1 липня Х6 р. були підтверджені технічна здійсненність та комерційна життєздатність проєкту. Проєкт завершено 31 березня Х7 року. Він буде приносити вигоду протягом чотирьох років.

Відобразіть операції в обліку та у фінансовій звітності за МСБО 38.

3.8. Підприємство у січні Х1 року вирішило провести розвідку родовищ корисних копалин з метою їх промислової експлуатації. Підприємство одержало дозвіл на проведення розвідки 1 березня Х1 року й негайно розпочало роботи. Протягом Х1 року були здійснені такі витрати:

січень і лютий – витрати на формування першої дослідницької групи й заробітну плату її учасників – 100,000 грн.;

1 лютого – придбання пов'язаних з розвідкою активів за 960,000 грн. Оцінений термін корисної служби активів становить 4 роки, а їх ліквідаційна вартість дорівнює нулю. З 1 березня по 1 травня Х1 року дані активи експлуатувалися винятково для видобутку, а на-далі використовуватимуться для інших цілей;

1 березня – 1 травня – інші прямі витрати, пов'язані з оцінкою потенційних родовищ – 420,000 грн.;

травень - витрати на дослідження технічної можливості та економічної доцільності промислового видобутку корисних копалин – 63,000 грн.

1 червня Х1 року розвідка показала наявність достатніх запасів корисних копалин, щоб забезпечити комерційну доцільність та технічну можливість процесу видобутку. Тоді компанія почала підготовку до видобутку корисних копалин. Видобуток почався 1 листопада Х1 року. За останніми оцінками, видобуток корисних копалин може тривати протягом 7 років.

Визначте первісну вартість активу з розвідки родовищ корисних копалин та його балансову вартість на 31.12.Х1 року.

Методичні вказівки

МСФЗ 6 може застосовуватися з моменту отримання офіційного дозволу на розвідку та оцінку корисних копалин до моменту отримання підтвердження технічної можливості та економічної доцільності розробки родовища. У цей період понесені витрати капіталізуються. Під час видобутку корисних копалин створений нематеріальний актив амортизується.

3.9. Сільськогосподарське підприємство має земельні угіддя первісною вартістю 20 млн. грн. та стадо з 10 000 голів великої рогатої худоби віком 2 роки загальною вартістю 1 млн. грн.

Протягом року, що закінчився 31.12.X2, підприємство витратило 500 000 грн. на відгодівлю і догляд за тваринами.

01.04.X2 народилися 5 000 телят. Інших змін у складі стада протягом року до 31.12.X2 не було. На балансі на цю дату знаходилось також 10 000 л молока, яке було реалізовано за ринковими цінами в січні X3 року.

	01.01.X2	05.04.X2	31.12.X2
Земля, млн. грн., справедлива вартість	20	22	24
справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж: новонароджені телята (за голову)	20	21	22
шестимісячні телята (за голову)	23	24	25
дворічні тварини (за голову)	90	92	94
трирічні тварини (за голову)	93	95	97
молоко (за літр)	0.60	0.55	0.55

Завдання:

- Навести вимоги МСБО (IAS) 41 щодо визнання і оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції.
- На їх підставі підготувати витяги з фінансової звітності підприємства на 31.12.X2.
- Узгодити вхідні та вихідні залишки поголів'я великої рогатої худоби за МСБО 41.

3.10. 5 квітня X4 року в результаті витoku води на одному зі складів підприємства було завдано збитків партії запасів. Вони були виготовлені до 31 березня X4 року. Їх собівартість становила 700,000 грн. Чиста вартість реалізації цих запасів до нанесення шкоди оцінювалася в 860,000 грн. Внаслідок завданих збитків керівництво було змушене витратити ще 200,000 грн. на відновлення і повторну упаковку запасів. Ці запаси були продані 15 травня X4 року за 900,000 грн. Поясніть, яким чином ця ситуація повинна бути відображена в обліку та у фінансові звітності за рік, який закінчився 31.12.X4 року.

3.11. Вартість одного з об'єктів нерухомості підприємства на 31.12.X1 становила 900 тис. грн., з яких балансова вартість компонента нерухомості, який амортизується, - 600 тис. грн., а строк його корисної служби, що залишився з цієї дати, - 20 років. 31.03.X2 керівництво підприємства вирішило продати дану нерухомість, і почало ремонт цього об'єкта, витративши 120 000 грн. Ремонт було завершено 30.06.X2 і нерухомість була виставлена на продаж на цю дату за ринковою вартістю 1 100 тис. грн. 19.12.X2 ціна пропозиції була знижена

до 1 000 тис. грн. У лютому Х3 року керівництво повторно знизило ціну до 955 тис. грн. і підписало здійснило продаж 28.02.Х3.

Витрати на продаж даної нерухомості надійно й послідовно оцінювалися в розмірі 3% від ціни продажу.

Покажіть, яким чином ці події слід відобразити у фінансовій звітності за Х1, Х2 та Х3 роки.

3.12. Підприємство надало в оренду обладнання на три роки за угодою про операційну оренду, починаючи з 01 січня Х1 р. Орендар платить 2 000 грн. кожного року авансом (01 січня). Орендодавець повернув 500 з першого орендного платежу як

заохочення погодитися на умови контракту.

Визначте показники фінансових звітів орендодавця на 31.12.Х1 за цією угодою.

Методичні вказівки

МСФЗ 16 вимагає прямолінійного відображення доходів/ витрат з операційної оренди протягом усього її терміну незалежно від графіка платежів.

3.13. Підприємство здало в оренду актив іншому підприємству на таких умовах:

- початок оренди 1 січня Х1 р.;
- термін оренди 4 роки;
- річні платежі авансом (1 січня) 20 000 грн.;
- ліквідаційна вартість активу, гарантована орендарем 8 000 грн.;
- очікувана ліквідаційна вартість наприкінці оренди 10 000 грн.;
- ставка відсотку, передбачена договором 10% річних.

Слід обчислити негарантовану ліквідаційну вартість та чисті інвестиції в оренду станом на 1 січня Х2 р.

Методичні вказівки

Дебіторська заборгованість за орендою = теперішня вартість мінімальних орендних платежів та теперішня вартість негарантованої ліквідаційної вартості.

Негарантована ліквідаційна вартість = очікувана ліквідаційна вартість – гарантована ліквідаційна вартість.

3.14. 01.01.Х1 ПАТ «JKL» придбало 100 000 акцій ПАТ «MNO» за ціною 9 грн. за акцію. Витрати з придбання склали 20 000 грн. Ціна однієї акції ПАТ «MNO» становила 9.50 грн. на 31.12.Х1 й 9.90 грн. на 31.12.Х2 року. «JKL» продало ці акції за ціною 10.20 грн. за акцію 31.12.Х3. Витрати на продаж акцій склали 25 000 грн.

Відобразіть операції з інвестиціями в акції ПАТ «MNO» за всі вказані роки, якщо:

а) підприємство «JKL» класифікувало їх як інвестиції за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки?

б) «JKL» класифікувало їх як інвестиції, за справедливою вартістю з переоцінкою в іншому сукупному доході.

Методичні вказівки

Зверніть увагу на особливості відображення в обліку витрат на придбання, переоцінки та витрат на продаж за вказаними групами фінансових активів.

3.15. Підприємство придбало 01.01.X0 за 888 295 грн. 10% облигації номінальною вартістю 1 000 000 грн. і строком погашення 10 років. Ринкова ставка відсотка на дату придбання – 12%. Відсотки виплачуються двічі на рік – 1 липня й 1 січня.

Підприємство класифікувало облигації як активи, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Відобразити первісне визнання облигації, одержання відсотків 1 липня й нарахування доходів по відсотках 31.12.X0, балансову вартість облигацій на цю дату.

Методичні вказівки

Амортизована вартість на кінець року = Вартість на початок року + Сума, накопичена з використанням методу ефективної ставки відсотка – Сплачені відсотки – Знецінення.

3.16. ПАТ «PRS» надає покупцям кредит на 30 днів. Структура торговельної дебіторської заборгованості ПАТ на 31.12.X1 має такий вигляд (тис. грн.):

Не прострочена	800
Прострочена:	
31-60 днів	350
61-180 днів	280
181-360 днів	170
>360 днів	<u>100</u>
	1 700

Для визначення коефіцієнтів резерву очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) ПАТ провело аналіз заборгованості за минулий рік (X0), загальна сума якої склала 20 000 тис. грн.

		Кумулятивна сума	Непогашений залишок
Не прострочена	7 500	7 500	20 000 - 7 500 = 12 500
Прострочена:			
31-60	6 800	14 300	?
61-180	3 000	17 300	?
181-360	2 200	19 500	?
>360	500*	20 000	?
	20 000		

*Списана з балансу заборгованість

	Непогашений залишок	Збиток	Коефіцієнт ОКЗ
Не прострочена	20 000	500	$\frac{500}{20\,000}=0.025$
Прострочена:			
31-60	12 500	500	?
61-180	5 700	500	?
181-360	2 700	500	?
>360	500	500	?

Врахування додаткових чинників на майбутнє (припущення): зростання макроекономічного показника на 1% веде до зростання коефіцієнта ОКЗ на 10%.

Розрахуйте коефіцієнт ОКЗ на XI рік.

Тема 4. Визнання, оцінка, подання та розкриття зобов'язань

1. Визнання, оцінка, подання та розкриття виплат працівникам.
2. Визнання, оцінка, подання та розкриття резервів (забезпечень).
3. Виплати на підставі акцій.
4. Визнання, оцінка, подання та розкриття податку на прибуток.
5. Визнання, оцінка, подання та розкриття фінансових зобов'язань.

Рекомендована література

[1; 2; 3, с. 203-229]

Контрольні питання

- 1) Які виплати відносяться до виплат працівникам за МСБО 19?
- 2) Поясніть вплив короткострокових виплат працівникам на фінансові звіти
- 3) У чому полягає відмінність між програмами з визначеним внеском та визначеною виплатою?
- 4) Які показники фінансових звітів пов'язані з програмами з визначеним внеском
- 5) Як впливають програми з визначеною виплатою на фінансові звіти?
- 6) Поясніть мету МСБО 12
- 7) Надайте визначення та критерії визнання відстрочених податкових зобов'язань за МСБО 12?
- 8) 7) Надайте визначення та критерії визнання відстрочених податкових активів за МСБО 12?
- 9) Назвіть категорії зобов'язань та поясніть основу їх класифікації
- 10) Поясніть відмінності резервів від зобов'язань
- 11) У чому полягають особливості визнання забезпечень у фінансових звітах?

- 12) Які забезпечення МСБО 37 не дозволяє визнавати у фінансових звітах?
 13) Які підходи до виплат на підставі акцій розрізняє МСФЗ 2?
 14) Які показники фінансових звітів пов'язані з виплатами на підставі акцій?
 15) Дайте визначення фінансового зобов'язання та критеріїв його визнання
 16) Які групи фінансових зобов'язань передбачені МСФЗ 9?
 17) Які показники фінансових звітів виникають у разі наявності фінансових зобов'язань?

Завдання

4.1. Підприємство виплачує своїм працівникам винагороди по закінченні трудової діяльності на основі планів із визначеними виплатами. Дані за цим планом наведені нижче (суми в тис. грн.):

	На 31.12.X1	На 31.12.X0
Теперішня вартість зобов'язання на кінець року	46,000	40,000
Справедлива вартість активів плану на кінець року	31,000	32,000
Вартість поточних послуг	8,000	6,000
Винагороди, виплачені планом	8,000	10,000
Внески, сплачені до плану	7,800	8,600
Ставка дисконтування на початок року	10%	9%

Визначте показники фінансових звітів за МСБО 19 за X1 рік

4.2. Розгляньте вплив подій на показники фінансових звітів підприємства за X1 рік на підставі вимог МСБО 37. Обґрунтуйте своє професійне судження.

4.2.1. Протягом X1 року підприємство поставило замовнику обладнання, яке мало дефекти. Замовник учинив судовий позов проти підприємства на суму збитку. Позов на дату фінансової звітності (31.12.X1) не вдоволенний, але, імовірно, за ним доведеться сплатити 600 000 грн. протягом X2 року. Підприємство з'ясувало, що винним у дефекті є один з постачальників. Юрисконсульт підприємства збирається направити зустрічний позов на суму 600 000 грн. проти даного постачальника, щоб одержати повну компенсацію. За оцінками юрисконсультанта, на це буде потрібно близько 5 місяців.

4.2.2. 01.05.X1 року набрало чинності законодавство, що зобов'язує установити очисні фільтри до 30 липня X1 року. За оцінками керівництва, вартість установки фільтрів склала б 1 млн. грн. Через брак коштів фільтри були встановлені лише 01.03.X2. На думку керівництва, підприємству доведеться сплатити штраф на суму 300 тис. грн. за порушення встановлених законом правил за період з 01.07.X1 року по 01.03.X2 року, хоча штрафні санкції ще не були застосовані. Сума штрафу пропорційна тривалості порушення.

4.2.3. Підприємство продає товари вроздріб. Воно зобов'язано провести ремонт або замінити товари, в яких виявлені виробничі дефекти протягом року з дати продажу. Дохід від продажу цих товарів становив 2 000 тис. грн. X0 року й 2 600 тис. грн. X1 року. Досвід минулих років показує, що: у 80% реалізованих товарів протягом гарантійного періоду дефекти не виявляються; у 15% реалізованих товарів виявляються незначні дефекти, витрати на усунення яких становлять 20% від ціни реалізації; у 5% реалізованих товарів виявляються значні дефекти, вартість усунення яких становить 80% від ціни реалізації.

Фактичні витрати на гарантійне обслуговування за останні два роки наведені нижче:

	Виплати на гарантійне обслуговування, тис. грн.		
	X0 рік	X1 рік	X2 рік
За товари, продані X0 року	70	30	0
За товари, продані X1 року	0	45	32

Визначити залишок гарантійного резерву на кінець кожного року.

Методичні вказівки

Для обох років потрібно зважити ймовірність погашення зобов'язання (на рівні 50%), оцінити суму ймовірного погашення та за якими статтями звітності вона повинна бути відображена.

4.3. 01.01.X1 ПАТ надало своїм працівникам 100 000 опціонів на вигід від них зростання ціни акцій. Права на дані опціони набувають чинності через 3 роки. Справедлива вартість кожного опціону на акції оцінювалася в 2 грн. на дату випуску, 2.1 грн. на 31.12.X1 й 2.5 грн. на 31.12.X2. На 31.12.X1 року набули чинності права тільки на 75,000 опціонів. За оцінками керівництва, на 31.12.X2 року наберуть чинності права на 71,000 опціонів.

Відобразити зазначену інформацію у фінансових звітах на 31.12.X1 та 31.12.X2 років за МСФЗ 2.

Методичні вказівки

Порядок відображення виплат на підставі акцій залежить від форми виплати – інструментами капіталу чи грошовими коштами, а також від умов здійснення (заохочуються працівники за ринкові чи неринкові показники). У разі розрахунків з працівниками сума зобов'язань перед ними визначається на підставі інструментів капіталу (опціонів на акції).

4.4. За даними підприємства

На 01.01. 20x9:	грн
Податкова база (ПБ) машин і обладнання	500,000

Балансова вартість (БВ)	1,300,000
-------------------------	-----------

Інших тимчасових різниць не було.

За рік амортизаційні відрахування склали 260,000, а податкова амортизація була списана в сумі 175,000 грн.

У результаті дооцінки землі на 31.12.20x9 її балансова вартість зросла з 240,000 до 300,000 грн. Переоцінка не є індексацією з метою оподаткування. 01.01.20x9 підприємство уклало договір про надання йому послуг з консультаційного обслуговування строком на 10 місяців. Перший платіж 110,000 грн. був здійснений 01.07.20x9, наступні платежі - 3 виплати по 50,000 здійснені 30.09.20x9, 31.12.20x9 та ще 50,000 - 31.03 наступного року. Керівництво підприємства вважає, що послуги будуть надаватися рівномірно протягом зазначеного періоду.

Видатки (платежі за договором) списуються на оподатковувані витрати касовим методом.

Щоб обігнати конкурентів, підприємству необхідно терміново починати програму вдосконалення інформаційних технологій. Цього року видатки на розробку були капіталізовані в обсязі 80,000 грн. відповідно до МСБО 38 «Нематеріальні активи». Раніше капіталізація таких видатків не здійснювалася. Видатки на розробку списуються на витрати в оподатковуванні у тому періоді, коли були здійснені.

Обліковий прибуток до оподаткування 20x9 року 900,000 грн.

Інших сукупних доходів, крім дооцінки земельної ділянки, підприємство не отримувало.

Вимагається:

Розрахувати зобов'язання по податку на прибуток за рік, що закінчився 31.12.20x9, та залишок відстроченого податку, який підлягає включенню в баланс на 31.12.20x9.

Ставка податку на прибуток становить 18%.

Підготувати:

- примітку щодо руху по рахунку відкладеного податку й суми, що підлягають списанню на витрати періоду за рік,
- погодження добутку облікового прибутку й ставки податку на прибуток з витратами на податок на прибуток за податковою декларацією,

Методичні вказівки

Розрахунки узагальнити в таблицях, наведених нижче.

Розрахунок відстроченого податку на прибуток (тис грн)

Стаття Звіту про фінансовий стан	БВ	ПБ	ТР= БВ-ПБ	Став ка подат ку	ВП= ТР x Ставка податку

Основні засоби:- машини і обладнання					
На 31.12.20x8					
На 31.12.20x9					
Основні засоби – земельна ділянка					
На 31.12.20x8					
На 31.12.20x9					
Витрати майбутніх періодів					
На 31.12.20x8					
На 31.12.20x9					
Нематеріальні активи (розробка)					
На 31.12.20x8					
На 31.12.20x9					

Рух по рахунку відстроченого податку й суми,
що підлягають списанню на витрати періоду за рік

	Грн.
На початок року (31.12.20x8)	
За рік:	
На інший сукупний дохід	
На витрати на податок на прибуток	
На кінець року (31.12.20x9)	

Узгодження витрат на податок на прибуток у фінансовому обліку та
за податковим законодавством

<i>Обліковий прибуток до оподаткування</i>	<i>900 000</i>
Витрати на амортизацію у фінансовому обліку	
-«» -за податковим законодавством	
Витрати на консультаційні послуги у фінансовому обліку	
-«» -за податковим законодавством	
Витрати на розробку у фінансовому обліку	
-«» -за податковим законодавством	

<i>Інший сукупний дохід</i>	
Дооцінка земельної ділянки	
-«» -за податковим законодавством	
<i>Оподатковуваний прибуток</i>	
Ставка по податку на прибуток	
Податок на прибуток	

Погодження добутку облікового прибутку й ставки податку на прибуток з витратами на податок на прибуток за податковою декларацією

Показник	Значення
Обліковий прибуток	900 000
Ставка податку	0.18
Добуток	162 000
Інший сукупний дохід	
Ставка податку	0.18
Добуток	
Податок на прибуток за податковою декларацією	

Завдання для самостійної роботи

На підставі вимог ПКУ самостійно створіть цифрові приклади для визначення відстрочених податків.

Тимчасові податкові різниці в Україні (витяг з ПКУ)

Зміст	Норма ПКУ
<i>За основними засобами і нематеріальними активами</i>	
Результат застосування різних строків і методів амортизації в бухгалтерському обліку та для цілей оподаткування з 2015 року	Пп. 138.3.3
Дооцінка, уцінка основних засобів і нематеріальних активів	Пп. 138.3.1, 138.3.2
<i>За резервами і забезпеченнями</i>	
Формування резервів під уцінку активів (наприклад, запасів) та їх подальше використання Бондарчук	Пп. 139.1.1, 139.1.2

Формування забезпечень майбутніх виплат, окрім тих, які пов'язані з оплатою праці працівників, а також їх подальше використання	Пп. 139.1.1, 139.1.2
Формування і коригування резерву сумнівних боргів	П. 139.1.2
<i>За фінансовими операціями</i>	
Дивіденди та інші доходи від участі в капіталі, нараховані від іншого платника податку на прибуток, але не отримані	Пп. 140.4.1
Від'ємне значення об'єкта оподаткування минулих періодів	Пп. 140.4.2
Результат переоцінки інструментів власного капіталу і інших фінансових інструментів у бухгалтерському обліку	Пп. 140.4.3, 140.5.3, 140.5.8

4.5. 01.01.X1 ПАТ-орендар підписав договір оренди поверху будівлі на 10 років з можливістю продовження на п'ять років. Орендні платежі становлять 50 000 грн. на рік протягом

початкового терміну, 55 000 грн. на рік протягом продовженого терміну, та підлягають оплаті на початку кожного року. Для отримання оренди орендар бере на себе початкові прямі витрати в розмірі 20 000 грн., з яких 15 000 грн. відносяться до оплати колишньому орендарю, що займає цей поверх будівлі, і 5 000 грн. - комісія, сплачена агенту з нерухомості, який знайшов приміщення.

В якості стимулу для орендаря орендодавець зобов'язується відшкодувати орендарю комісію за нерухоме майно в розмірі 5 000 грн., і поліпшення об'єкта оренди в сумі 7 000 грн.

На дату початку оренди орендар визначає, що строк оренди становить 10 років, так як він не вважає за можливе його продовження. Відсоткова ставка в договорі не визначена. Ставка запозичення для орендаря становить 5 відсотків річних, що відображає фіксовану ставку, за якою він міг би запозичити суму, аналогічну вартості права користування, в тій же валюті, на 10-річний термін, і з аналогічним заставою.

За річною ставкою дисконтування 5% для 10 років коефіцієнт ануїтету становить 7.247.

Визначте вплив договору оренди на фінансові звіти орендаря в момент первісного визнання та на дату завершення першого року оренди.

Методичні вказівки

Обґрунтуйте модель обліку для орендаря. Потім визначте, яким чином слід первісно відобразити наслідки укладеного договору оренди, та на дату звітності.

Такі ж дії слід виконати після модифікації договору оренди.

4.6. 01.04.X0 підприємство випустило 400,000 облігацій номінальною вартістю 100 грн. за ціною 95 грн. кожна. Ставка купона по облігаціях становила 6% з виплатою відсотків щорічно наприкінці року. Облігації погашаються через 5 років за вартістю 116 грн. 37 коп. за штуку. Поточна вартість запозичень по даних боргових зобов'язаннях становить 10% річних. Яким чином зобов'язання та відсотки за облігаціями повинні бути відображені у фінансових звітах за Х1 рік?

Методичні вказівки

Слід застосувати критерії класифікації фінансових зобов'язань за МСФЗ 9.

4.7. Підприємство випустила 5-ти річні облігації на суму 3 млн грн. з ставкою відсотка 3%. Облігації можна обміняти на прості акції. Облігації без конвертації з такими характеристиками випускають під 5% Поясніть, як слід показати у фінансових звітах на кінець першого року після випуску облігацій вплив цих операцій.

Методичні вказівки

Для окремого відображення інструментів зобов'язань та власного капіталу під час первісного визнання розрахунок проводиться, виходячи з такого рівняння:

Сума грошових коштів = Амортизована вартість облігації + Компонент капіталу.

Вартість компонента капіталу не змінюється до завершення терміну конвертації та погашення зобов'язання. Вартість облігації амортизується кожного звітного року за ефективною ставкою відсотка, визначеною на дату первісного визнання.

Тема 5. Визнання, оцінка, подання та розкриття власного капіталу

1. Визнання, оцінка, подання інструментів капіталу.
2. Вимоги до розкриття власного капіталу.
3. Прибуток на акцію (ПНА).

Рекомендована література

[1]

Контрольні питання:

- 1) Визначення дольових інструментів за МСБО 32
- 2) Особливості відображення дольових інструментів у Звіті про фінансовий стан
- 3) Особливості відображення прибутків/збитків за операціями з власним капіталом
- 4) Зміст показника «прибуток на акцію» та його види
- 5) Вплив окремих фінансових інструментів на розрахунок базисного ПНА

6) Вплив окремих фінансових інструментів на розрахунок розбавленого ПНА

Завдання

5.1. Залишок власного капіталу на початок року: випущений капітал 24 000 тис. грн., емісійний дохід – 10 000, резерв переоцінки – 7 123, опціони на акції – 500, нерозподілений прибуток – 28 783.

Протягом року сталися такі операції:

- пільговий випуск акцій за рахунок емісійного доходу – 1 акція на кожні 6 в обігу (ринкова ціна на дату випуску 3 грн./акцію);
- випущені права на акції – 1 на кожні 7 по ціні 1.7 дол. за акцію. Ринкова ціна акцій перед викупом прав – 2.5 грн.;
- випуск 4 000 опціонів на акції (0.025 грн. за одиницю), що є ви-платами працівникам;
- отримано чистий прибуток за рік 31 569.

Визначити показники змін в капіталі та залишки на кінець року

5.2. Розрахувати знаменник базисного прибутку на акцію за такими даними про ринковий, пільговий випуск і спліт (дроблення) акцій.

Дата	Операції з акціями	Акцій в обігу	к пільг. емісії	к спліту акцій	Часовий зважений коефіцієнт
01.01	Залишок на п.р.	100 000			
01.04	Випуск 20 000 акцій на ринкових умовах	$100\,000 + 20\,000 = 120\,000$			
01.06	Викуп 12 000 акцій	$120\,000 - 12\,000 = 108\,000$			
01.10	Пільговий випуск акцій 1 на 5 в обігу	$108\,000 + 108\,000/5 = 129\,600$			
01.11	Продаж 9 000 раніше викуплених	$129\,600 + 9\,000 = 138\,600$			
01.12	Спліт (дроблення) акцій 2 за 1	$138\,600 \times 2 = 277\,200$			
31.12	Залишок на к.р.	277 200			

5.3. Розрахувати знаменник базисного прибутку на акцію за такими даними про випуск прав на акції

Дата	Операції з акціями	В акцій в обігу	к випуску прав*	Часовий зважений коефіцієнт
01.01	Залишок на п.р.	100 000		
01.10	Випуск прав 1 на 5 в обігу за ціною 2 грн., ціна акцій – 7 грн.	100 000 + 100 000/5 = 120 000		
31.12	Залишок на к. р.	120 000		

*Вартісний коефіцієнт випуску прав

$$1 \times 2 = 2$$

$$5 \times 7 = 35$$

$$6 \quad 37 \quad \text{середня ціна акцій з урахуванням випуску прав} = 37/6 = 6.17$$

5.4. Підприємство одержало за рік чистий прибуток 300 000 грн., середньозважена кількість акцій компанії, що перебувають в обігу, склала 200 000. В обігу перебувають два випуски конвертованих облігацій підприємства:

6% облігації, усього 1 000 000 грн., випущені попереднього року й можуть бути конвертовані в 20 000 простих акцій;

12% облігації, усього 1 000 000 грн., випущені 1 травня поточного року й можуть бути конвертовані в 40 000 простих акцій. Конвертація облігацій ще не відбувалася. Кінцевий термін – через 3 роки. Ставка податку на прибуток - 18%. Визначте базисний та розводнений прибуток на акцію.

Методичні вказівки

Визначте базисний прибуток на акцію, проаналізуйте вплив конвертованих облігацій на чисельник та знаменник прибутку на акцію і внесіть коригування.

Тема 6. Визнання, оцінка, подання та розкриття доходів і витрат

1. Визнання, оцінка, подання та розкриття доходів.
2. Визнання, оцінка, подання та розкриття державних грантів та субсидій.
3. Вплив змін валютних курсів.
4. Витрати на позики.

Рекомендована література

[1; 3, с. 230-269]

Контрольні питання:

- 1) Дайте визначення доходу
- 2) Поясніть вимоги МСФЗ 15 до оцінки доходу
- 3) Наведіть ознаки передачі контролю над активом
- 4) Які критерії наводить МСФЗ 15 до визнання доходу з плином часу?
- 5) Поясніть методи оцінювання прогресу на шляху до повного задоволення зобов'язання
- 6) Назвіть види та поясніть підхід до оцінювання змінної компенсації
- 7) Яким чином слід коригувати суму доходу у разі наявності у договорі істотного компонента фінансування?
- 8) Як МСФЗ 15 пропонує розподілити ціну договору між зобов'язаннями за договором
- 9) Як подається інформація про договір про продаж у звіті про фінансовий стан та звіті про прибутки та збитки?
- 10) Як відображаються операції в іноземній валюті?
- 11) Які особливості відображення у фінансових звітах закордонних операцій за МСБО 21?
- 12) Яка мета МСБО 23?

Завдання

6.1. За кожною ситуацією визначити, чи підлягає визнанню дохід, застосувавши 5-крокову модель за МСФЗ 15. Пояснити своє професійне судження щодо записів в обліку та формування показників у фінансовій звітності.

6.1.1. Підприємство надає послуги з обслуговування обладнання і продає обладнання. У звітному році воно оголосило акцію про подарунок обладнання в разі придбання па-кета обслуговування на рік з оплатою 3 000 грн/місяць. Вартість обладнання, яке продається окремо, становить 12 000 грн. Ціна послуг на місяць 2 400 грн.

Які показники будуть відображені у фінансових звітах ПАТ, якщо на таких умовах був здійснений продаж 01 липня звітного року?

6.1.2. Дохід від продажу товарів включає 1 440 тис. грн., оплата яких відбудеться через 2 роки. Ставка дисконтування, що відповідає ризикам цієї операції, становить 12%.

6.1.3. Продаж з наступним викупом Підприємство одержало чистий до-хід від продажу товарів 1 грудня звітного року на суму 786 тис. грн. собівартістю 579 тис. грн. За умовами продажу воно має право

на зворотну покупку товарів за ціною 997 тис. грн. 31 березня наступного за звітним роки, а покупець має право зажадати від продавця викуп товарів по тій же ціні й на ту ж дату.

6.1.4. ПАТ будує дороги і 01.01.X1 уклало договір на будівництво 25 км платної дороги за 70 млн. грн. протягом двох років. Замовник - оператор платної дороги планує відкривати її 5-км секціями. ПАТ розрахувало, що цей проект потребує 30 млн. грн. на матеріали і 400 000 годин роботи працівників при середній оплаті 50 грн. за годину. В кінці року X1 10 км платної дороги були завершені і використовуються оператором платних доріг. Деякі роботи також було виконано на наступних ділянках дороги. Було витрачено 15 млн. матеріальних витрат і 200,000 годин.

Який дохід повинно визнати ПАТ за рік X1 на кінець року, використовуючи метод затрат та метод результатів;

6.1.5. ПАТ уклало договір із замовником, щоб продати три продукти (А, В та С) загальною вартістю 430,000 грн. Кожен продукт має окреме зобов'язання поставки. ПАТ продає окремо тільки продукти А і В, тому вона повинно оцінити автономні відпускні ціни.

Вам надали таку інформацію (грн.):

	Ціна окремо-го продажу	Ціна ринку	Ціна окремо-го продажу
А	100,000	99,000	79,000
В	250,000	255,000	200,000
С	Немає	85,000	65,000
Разом		439,000	344,000

Розподіліть ціну договору, використовуючи методи:

витрати плюс, якщо норма валового прибутку зазвичай становить 25%;

залишковий принцип;

коригування ціни ринку.

6.1.6. Підприємство уклало договір із замовником на продаж обладнання за 2,000,000 грн. через 2 роки після отримання авансу. Звичайні кредитні ставки в галузі складають 15% на рік.

6.1.7. Продаж через консигнатора 15.12.X1 підприємство передало то-вари собівартістю 1 200 тис. грн. третій стороні на консигнацію. Консигнатор повинен продати товари й перерахувати отриманий дохід за винятком 10% комісії після одержання останнього платежу від кінцевого покупця. Усього за договором ціна товарів становить 4

000 тис. грн. 31.12 консигнатор продав товарів на 2 400 тис. грн. й одержав оплату в сумі 1 600 тис. грн.

31.12 підприємство ще не одержало платежів від консигнатора. У період підготовки фінансових звітів за Х1 рік консигнатор продав залишок товарів і перерахував 360 тис. грн. підприємству.

Відобразіть операції у фінансових звітах.

6.1.8. Підприємство продає посуд (сервізи) гуртом. Один з клієнтів (мережа супермаркетів) придбав 1 000 сервізів з оплатою 2 000 грн/сервіз з правом повернення непроданих сервізів протягом місяця з дати придбання. Зважаючи на попередній досвід, ПАТ та-ким чином оцінює імовірність повернення:

50 сервізів з 1 000 – 40%;

75 сервізів з 1 000 – 45%;

100 сервізів з 1 000 – 15%

Якою буде ціна продажу, якщо ПАТ застосує до можливого повернення:

підхід зважених імовірностей;

найбільш імовірне повернення.

6.2. 1 січня Х1 року підприємство підписало контракт на поставку обладнання до 30 червня Х1 року за фіксованою ціною 200 тис. євро, коли курс грн. до євро становив 30.83. Поставка біла здійснена в строк. Курс на дату операції 31.25. Оплата від замовника отримана 15 липня, коли курс грн. до євро становив 30.88. *Визначте ціну продажу та курсові різниці, вкажіть, за якими статтями фінансових звітів будуть відображені операції.*

6.3. 1 січня 20XX підприємство одержало позику в банку €1,000,000 для фінансування будівельного проекту під 12% річних. Будівництво розпочалося 1 лютого 20XX. Проект був завершений 30 листопада 20XX. Позика не була погашена до 31 грудня 20XX.

Яка частина відсотків за позику може бути відображена у складі витрат за МСБО 23?

Тема 7. Додаткові розкриття у фінансових звітах

1. Облікова політика, зміни облікових оцінок та помилки.
2. Події після дати балансу.
3. Пов'язані сторони.
4. Операційні сегменти.

Рекомендована література

[1; 2; 3, с. 270-326]

Контрольні питання:

- 1) Поясніть, коли підприємства можуть міняти облікову політику.
- 2) Поясніть вимоги МСБО 8 до відображення зміни облікової оцінки.
- 3) Поясніть вимоги МСБО 8 до відображення зміни облікової політики.
- 4) Поясніть вимоги МСБО 8 до відображення виправлення помилок попередніх звітних періодів.
- 5) Дайте визначення подіям після звітної дати відповідно до МСБО 10.
- 6) Наведіть приклади операцій, за якими слід коригувати показники фінансових звітів.
- 7) Наведіть визначення зв'язаних сторін за МСБО 24.
- 7) Наведіть приклади операцій, які слід розкривати за МСБО 24.

Завдання

7.1. Амортизація транспортних засобів підприємства проводилась за ставкою 40 % методом зменшення залишку. Після року експлуатації керівництво вирішило, що застосування методу нарахування амортизації на підставі пробігу покращує достовірність фінансових звітів.

Первісна вартість транспортних засобів	1 000 тис. грн
Термін експлуатації	5 років
Ліквідаційна вартість	8 тис. грн
Пробіг автомобілів	144 тис. км
Фактичний пробіг автомобілів за звітний рік	48 тис. км

Підготуйте примітки за МСБО 8

7.2. Є така інформація про підприємство.:

Витяг із Звіту про сукупні прибутки/збитки, тис. грн.,
за рік, який закінчився 31.12.X2 31.12.X1

Доходи	1,025	1,000
Витрати	(500)	(400)
Чистий прибуток	<u>525</u>	<u>600</u>

Звіт про фінансовий стан,
тис. грн., на

	31.12.X2	31.12.X1
Основні засоби	1,500	440
Інші активи	975	1,300
Усього активи	2,475	1,740
Акціонерний капітал	200	200
Накопичений сукупний дохід	1,175	1,000
Нерозподілений прибуток	875	350
	2,250	1,550
Зобов'язання	225	190
Власний капітал і зобов'язання	2,475	1,740

Протягом Х2 р. виявилось, що основні засоби були відображені на 31.12.X1 в сумі, яка перевищувала суму їх очікуваного відшкодування на 400,000 грн. З них 300,000 стосується основних засобів, котрі раніше дооцінювалися і дооцінка була відображена у власному капіталі.

Підготуйте виправлені звіти за МСБО 8.

7.3. Після дати звітності, але до дати випуску фінансових звітів, підприємство здійснило випуск простих акцій і зробило виплати працівникам матеріального заохочення, що належить за результати роботи у звітному році. Поясніть, чи слід відобразити ці події у фінансових звітах, які стосуються звітного року. Якщо так, то яким чином.

Чи необхідно розкривати зазначену інформацію щодо групи відповідно до МСБО 24?

7.4. 45% простих акцій материнського підприємства належать юридичній особі, 10% - фізичній особі. Інші акціонери мають не більше 1% акцій. У групу входить 10 підприємств, обсяг операцій між якими цього року склав 450 млн. грн. Ціни по внутрігрупових операціях на 10% нижче, ніж під час продажу за межі групи. Крім того, проведена операція з дружиною фінансового директора на суму 0.5 млн. грн. та з консалтинговою компанією, власниками якої є двоє членів правління групи, на суму 10 млн. грн.

7.5. 31 жовтня звітного року керівництво вирішило припинити діяльність одного з господарських сегментів. Процес закриття буде тривати з 20 січня по 31 грудня наступного року. 5 грудня звітного року були повідомлені працівники з пропозицією про звільнення за власним бажанням або перехід в інші сегменти. 20 грудня звітного року почалися переговори з метою припинення договорів господарського сегмента й продажу його активів. Останні оцінки фінансових наслідків закриття господарського сегмента наведені нижче. Витрати на виплату вихідної допомоги при звільненні за власним бажанням складуть 100 тис. грн.

Витрати, пов'язані з переміщенням працівників на нове місце роботи і їхньою перепідготовкою, складуть 6 тис. грн.

Обладнання залишковою вартістю в 11 млн. грн. за станом на 31.12 звітного року буде продано за 7 млн. грн.

Операційні збитки даного сегмента наступного року відповідно до бюджету становитимуть 1 млн. грн.

Пояснить вплив зазначених подій на фінансові звіти підприємства за X1 рік

7.6. Підготувати інформацію за МСФЗ 8.

У підприємства є три операційні сегменти, за якими керівництво аналізує наведену нижче фінансову інформацію (тис. грн.)

	Машино будування	Хімічне виробництво	Роздрібна торгівля
Дохід від продажу (у т.ч. внутрісегментний)	420	340	200
Коефіцієнт валового прибутку від зовнішньої реалізації	20%	40%	25%
Витрати на збут та адміністративні витрати	24	38	25
Основні засоби	150	120	100
Право користування основними засобами	60%	40%	0
Поточні активи	70	60	30
Поточні зобов'язання	40	20	30
Зобов'язання з оренди основних засобів	50%	50%	0

Інформація про статті фінансових звітів підприємства
за X1 рік (тис. грн.)

Дохід від продажу	900	Непоточні активи утримані	370
Собівартість реалізації	634	Непоточні активи орендовані	150
Витрати на збут	87	Поточні активи	160
Адміністративні витрати	37	Поточні зобов'язання	90
Фінансові витрати на оренду	10	Зобов'язання за орендою	200
Витрати на придбання облігацій	12	10% облігації (випущені у 1998р.)	120
Дивіденди	50		

Додаткова інформація.

– Протягом року відділ машинобудування займався виробництвом сталевих конструкцій для приміщень роздрібною торгівлі, якому був виставлений рахунок на 20 тис. грн.

– Інші торговельні операції обсягом 40 тис. грн. відбулися між відділом хімічної продукції і відділом машинобудування за стандартними коефіцієнтами прибутковості.

Зразок модульного контролю 1

Оберіть одну правильну відповідь

1. Які показники Звіту про власний капітал містять інформацію, що наводиться лише в цьому звіті

- a) ретроспективне коригування внаслідок виправлення помилок попередніх років;
- b) загальний сукупний дохід за рік;
- c) залишки за статтями власного капіталу на початок року;
- d) залишки власного капіталу на кінець року;
- e) загальний підсумок власного капіталу на початок та кінець року.

2. Які моделі оцінки нематеріальних активів у Звіті про фінансовий стан передбачає МСБО 38

- a) за справедливою вартістю
- b) за переоціненою вартістю та (або) за первісною (історичною) вартістю
- c) за амортизованою вартістю;
- d) за первісною (історичною) вартістю;
- e) за первісною вартістю та (або) чистою вартістю реалізації.

3. Справедлива вартість – це:

- a) ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки;
- b) попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу;
- c) чиста сума, яку суб'єкт господарювання очікує отримати від продажу запасів у звичайному ході бізнесу;
- d) всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан;
- e) систематичний розподіл постійних та змінних виробничих накладних витрат.

4. Собівартість запасів повинна включати:

- a) всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан;

- b) ціну, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки;
- c) попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу;
- d) чисту суму, яку суб'єкт господарювання очікує отримати від продажу запасів у звичайному ході бізнесу;
- e) понаднормові відходи матеріалів, витрати на оплату праці або інші виробничі витрати.

5. Витрати, пов'язані з персоналом відділу збуту, завжди визнаються

- a) як витрати періоду;
- b) у складі первісної вартості придбаних активів;
- c) у первісній вартості проданих активів;
- d) у собівартості продажу;
- e) як фінансові витрати.

6.МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» вимагають подання у Звіті про фінансовий стан:

- a) окремо загальної суми активів, класифікованих як утримувані для продажу, та активів, включених у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу, та окремо пов'язаних з ними зобов'язань;
- b) щонайменше загальної суми активів, класифікованих як утримувані для продажу, та активів, включених у ліквідаційні групи, класифіковані як утримувані для продажу, за вирахуванням пов'язаних з ними зобов'язань;
- c) згортання суми активів, класифікованих як утримувані для продажу, з іншими активами;
- d) згортання суми зобов'язань, пов'язаних з активами, класифікованими як утримувані для продажу, з іншими поточними зобов'язаннями;
- e) доходів (витрат) у зв'язку із припиненням діяльності.

7.ПАТ виконує проект з удосконалення організації виробництва. Протягом минулого року витрати на нього склали 10 млн. грн. У звітному році наслідки розробки були настільки успішними, що це дало змогу керівництву продемонструвати 01 квітня звітного року технічну можливість та економічну доцільність цієї розробки. Яка вартість нематеріального активу буде відображена у Звіті про фінансовий стан 31 грудня звітного року, якщо протягом року на проект було витрачено по 500 тис. грн. щомісяця, проект завершений 30 листопада, актив використовується з 1 грудня, термін експлуатації – 5 років.

- a) 3 933 тис. грн.
- b) 15 500 тис. грн.
- c) 6 000 тис. грн.
- d) 15 242 тис. грн.

е) 5 500 тис. грн.

8. У ПАТ є ліцензія вартістю 8 000 грн. на продаж певної категорії товарів. Вона поновлюється кожні 5 років. ПАТ планує за цей період продати 40 тис. од. товарів. За перший рік продано 10 тис. од. товарів. Визначте балансову вартість ліцензії через рік після придбання, якщо використовується виробничий метод нарахування амортизації.

а) 6 000 грн.

б) 8 000 грн.

в) 0 грн.

г) 6 400 грн.

е) немає правильної відповіді

9. 01 січня звітного року ПАТ придбало стадо великої рогатої худоби – 400 2-річних голів. Справедлива вартість придбання склала 18 000 грн. за голову. 31 грудня звітного року ринкова ціна однієї 2-річної голови складала 18 900, а трирічної – 19 750 грн. за голову. Вкажіть вартість довгострокових біологічних активів у Звіті про фінансовий стан на 31 грудня звітного року, тис. грн.:

а) 7 900;

б) 7200;

в) 7 560;

г) 3 550;

е) 8 000.

10. Протягом року ПАТ вклала у розробку нової технології 44 тис. грн. На 31.12 звітного року на думку керівництва очікується отримання економічних вигід у сумі 36 000 після завершення розробки. У Звіті про фінансовий стан ПАТ наведе інформацію про нематеріальний актив у сумі:

а) 44 000;

б) 36 000;

в) 33 000;

г) 27 000;

е) 8 000.

11. 01.01.X0 підприємство придбало обладнання за 300 тис. грн. Термін корисного використання обладнання - 20 років, проте двигун цього обладнання підлягав заміні через 10 років. Первісна вартість двигуна - 80 тис. грн. Двигун був замінений через 10 років, первісна вартість склала 120 тис. грн. Розрахувати балансову вартість обладнання на 31.12.X0 (тис. грн.)

а) 281;

б) 285;

в) 270;

г) 280;

е) 300.

12. 01.01.X0 підприємство придбало обладнання за 300 тис. грн. Термін корисного використання обладнання - 20 років, проте двигун цього обладнання підлягав заміні через 10 років. Первісна вартість двигуна - 80 тис. грн. Двигун був замінений через 10 років, первісна вартість склала 120 тис. грн. Розрахувати витрати на амортизацію обладнання за рік, який закінчився 31.12.X0 року (тис. грн.)

- a) 19;
- b) 15;
- c) 26;
- d) 20;
- e) 30.

13. Підприємство придбало обладнання в іноземного постачальника 01.01 звітнього року за 100 тис. дол. США, коли його курс складав 26 грн. за 1 дол. Мито склало 2% вартості в дол. Через 2 місяці поставка була оплачена. Курс обміну на цю дату становив 27 грн. за 1 дол. Витрати на транспортування обладнання становили 12 700 грн. Визначте первісну вартість обладнання (тис. грн.)

- a) 2 665;
- b) 2 768;
- c) 2 613;
- d) 2 713;
- e) 2 600.

14. Підприємство надало орендарю в оренду верстат на п'ять років за угодою про операційну оренду, починаючи з 01 січня X1 р. Орендар платить 2 000 тис. грн. кожного року авансом (01 січня). Орендодавець повернув 500 тис. грн. з першого орендного платежу як заохочення за погодження на умови контракту. Визначте показник Звіту про фінансовий стан орендодавця на 31.12.X1 за цією угодою (тис. грн.).

- a) Витрати майбутніх періодів 400, у т.ч. 100 короткострокові;
- b) Дебіторська заборгованість 2 000, у т.ч. 500 короткострокова;
- c) Дебіторська заборгованість 500
- d) Дебіторська заборгованість 400, у т.ч. 100 короткострокова;
- e) Доходи майбутніх періодів 1 500.

15. Підприємство надало орендарю в оренду верстат на п'ять років за угодою про операційну оренду, починаючи з 01 січня X1 р. Орендар платить 2 000 тис. грн. кожного року авансом (01 січня). Орендодавець повернув 500 тис. грн. з першого орендного платежу як заохочення за погодження на умови контракту. Визначте показник Звіту про прибутки та збитки орендодавця за рік, який завершився 31.12.X1, за цією угодою (тис. грн.).

- a) Доходи періоду (інші операційні) 1 900;
- b) Доходи періоду (інші операційні) 1 500;
- c) Витрати періоду (інші операційні) 500;

- d) Витрати майбутніх періодів 400, у т.ч. 100 короткострокові;
- e) Доходи майбутніх періодів 1 500.

16. Підприємство Х1 року збудувало нову виробничу будівлю. Витрати на будівництво склали: придбання земельної ділянки 01.01.X1 – 9 000 тис. грн.; демонтаж і вивіз старої будівлі, підготовка будівельного майданчика – 1 200 тис. грн.; придбання і доставка будівельних матеріалів - 7 300 тис. грн.; зарплата працівників з 01.02.X1 по 31.08.X1 – 2 400 тис. грн.; загальновиробничі витрати з 01.02.X1 по 31.08.X1 - 800 тис. грн.; витрати на офіційне відкриття, яке відбулося 30.09.X1 – 100 тис. грн. Будівництво завершено 31.08.X1. Визначте балансову вартість будівлі, якщо її почали використовувати з 01.10.X1, термін експлуатації – 40 років, амортизація прямолінійна.

- a) 10 413;
- b) 10 434;
- c) 11 700;
- d) 11 603;
- e) 11 702.

17. Відсотки, сплачені на отримані позики, відповідно до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» можуть бути відображені у складі:

- a) тільки операційної діяльності
- b) тільки інвестиційної діяльності
- c) тільки фінансової діяльності
- d) тільки залишку грошей на початок і кінець року
- e) операційної, інвестиційної або фінансової діяльності

18. Як діяти керівництву підприємства, якщо є неузгодженість вимог стандартів та Концептуальної основи підготовки фінансових звітів за МСБО:

- a) керуватися стандартом
- b) керуватися Концептуальною основою
- c) відмовлятися від застосування МСФЗ
- d) керуватися податковим законодавством
- e) керуватися вимогами до статистичної звітності

19. Фінансові інвестиції ПАТ (10 000 акцій) були придбані за 3.5 грн. за акцію і класифіковані як оцінювані за справедливою вартістю через прибутки (збитки) (МСФЗ 9). Витрати на придбання (комісійні брокеру) склали 2 тис. грн. На дату річного балансу ринкова ціна акцій становила 3.64 грн. за акцію. Яким чином будуть відображені витрати на їх придбання?

- a) Як витрати у Звіті про прибутки (збитки) та інший сукупний дохід.
- b) Як дохід у Звіті про прибутки (збитки) та інший сукупний дохід.
- c) У складі їх первісної вартості.
- d) Як інші сукупні витрати у Звіті про прибутки (збитки) та інший сукупний дохід.

е) Немає правильної відповіді.

20. Вартість відшкодування активу за МСБО 36 - це:

а) більша з двох оцінок активу: справедливої вартості мінус витрати на продаж та його вартості при використанні;

б) попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу;

в) теперішня вартість оцінених майбутніх грошових потоків, які, за очікуванням, виникнуть від активу або від одиниці, що генерує грошові потоки;

г) нижча з А або В;

е) немає правильної відповіді.

21. Керівництво ПАТ вирішило продати об'єкт основних засобів. 31.12 звітного року укладена угода про продаж через півроку за 8 млн. грн. Балансова вартість на дату прийняття рішення про продаж - 6.4 млн. грн. Яким чином об'єкт буде відображено у Звіті про фінансовий стан на 31 грудня звітного року (тис. грн.)?

а) Необоротні активи на продаж 6 400;

б) Основні засоби 6 400;

в) Необоротні активи на продаж 8 000;

г) Запаси 6 400;

е) Немає правильної відповіді.

22. У ПАТ є земельна ділянка переоціненою вартістю 1 100 000 грн. На кінець року експерти оцінили її в 1 400 тис. грн. Первісна вартість ділянки, яка була придбана 5 років тому, – 1 000 тис. грн. Яким чином переоцінка землі буде відображена у звіті про прибутки /збитки та інший сукупний дохід у звітному році (тис. грн.)?

а) 300 як інший сукупний дохід;

б) 100 як прибутки від дооцінки;

в) 300 як прибутки від дооцінки;

г) 400 як інший сукупний дохід;

е) 100 як прибутки.

23. 01 січня ПАТ прийняла рішення розпочати розвідку та оцінку корисних копалин. Оплата праці залучених до цього працівників складала протягом року 100 тис. грн. щомісяця. Юридичний дозвіл на розвідку отриманий 01 березня. Відразу було придбане обладнання вартістю 600 тис. грн. для розвідувальних робіт, термін експлуатації якого – 2 роки. Через 10 місяців після отримання дозволу ПАТ підтвердила технічну та комерційну можливість розробки родовища. Розрахуйте вартість нематеріального активу з розвідки і оцінки:

а) 600 тис. грн.

б) 1 250 тис. грн.

- c) 700 тис. грн.
- d) 1 600 тис. грн.
- e) 680 тис. грн.

24. Термін корисної експлуатації основних засобів – це:

- a) кількість одиниць реалізованої продукції, що їх суб'єкт господарювання очікує продати завдяки активу;
- b) кількість одиниць продукції, що їх суб'єкт господарювання очікує виробити завдяки активу;
- c) період, протягом якого очікується, що актив буде придатним для використання суб'єктом господарювання,
- d) основні засоби не мають терміну експлуатації
- e) мінімальний термін експлуатації всіх основних засобів становить 20 років.

25. Оберіть правильне ствердження, яке відповідає вимогам МСБО 23 «Витрати на позики»:

- a) витрати на відсотки не можуть бути включені до собівартості кваліфікованого активу, що оцінюється за справедливою вартістю;
- b) кваліфікований актив не потребує суттєвого періоду для підготовки його до використання за призначенням чи для реалізації;
- c) витрати на позики можуть бути включені до собівартості запасів, які виробляються постійно або серійно;
- d) витрати на сплату відсотків обчислюються прямолінійним методом;
- e) витрати на сплату відсотків завжди обліковуються як витрати періоду.

26. Оберіть приклад юридичного зобов'язання, керуючись МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»

- a) завдання шкоди довкіллю при наявності чинного законодавств з цього приводу;
- b) завдання шкоди довкіллю при відсутності чинного законодавств з цього приводу;
- c) прийняття законодавств щодо відповідальності за нанесення шкоди довкіллю;
- d) завдання шкоди довкіллю за відсутності чинного законодавства, але наявності заяви керівництва підприємства про добровільну відповідальність;
- e) завдання шкоди довкіллю за відсутності заяви керівництва підприємства про добровільну відповідальність та чинного законодавства

27. Операційний сегмент – це компонент суб'єкта господарювання.

- a) за наявності усіх трьох ознак (заробляє доходи та несе витрати, операційні результати якого регулярно переглядаються вищим керівником та про який доступна дискретна фінансова інформація);
- b) який займається економічною діяльністю, від якої він може заробляти доходи та нести витрати;

- с) операційні результати якого регулярно переглядаються вищим керівником;
- д) про який доступна дискретна фінансова інформація;
- е) за наявності однієї з трьох ознак (заробляє доходи та несе витрати, операційні результати якого регулярно переглядаються вищим керівником та про який доступна дискретна фінансова інформація).

28. Мета МСБО 24 «Зв'язані сторони»:

- а) визначення відносин і операцій між зв'язаними сторонами;
- б) методика вилучення внутрішньогрупових операцій і залишків заборгованості між зв'язаними сторонами при складанні консолідованої фінансової звітності групи;
- с) розкриття інформації про операції та залишки за операціями з працівниками підприємства;
- д) визначення та розкриття інформації про операції на підставі акцій;
- е) оцінка ризику від операцій із зв'язаними сторонами.

29. Працівник підприємства подав позов проти підприємства за збитки унаслідок серйозних травм, спричинених порушенням правил техніки безпеки. На дату звітності суд ще не прийняв рішення. Зобов'язання за позовом буде визнане, якщо оцінка юристами ймовірності сплати становить:

- а) 50%;
- б) нижче 50%;
- с) 20%;
- д) 30%;
- е) 10%.

30. У разі застосування в фінансовому обліку принципу нарахування, а в податковому законодавстві – касового принципу для визначення вартості активів та зобов'язань податкова база останніх:

- а) завжди дорівнює нулю;
- б) завжди дорівнює їх балансовій вартості;
- с) завжди дорівнює їх первісній вартості у фінансовому обліку;
- д) не визначається;
- е) не переоцінюється на дату фінансової звітності.

Завдання для отримання додаткових балів з модуля 1

Підготуйте звіт про прибутки/збитки та інший сукупний доход, зміни у власному капіталі та звіт про фінансовий стан підприємства на кінець звітного року (31 грудня) на підставі таких даних обліку на цю дату, тис. грн.

	Дт	Кт
Акціонерний капітал (1 долар за акцію)		100,000
Дебіторська заборгованість	100,000	
Дохід		350,000
Запаси на початок звітного року	36,400	
Поточний податок на прибуток		300
Дивіденди, сплачені протягом звітного року	31,000	
Грошові кошти та їх еквіваленти	34,500	
Придбання сировини	180,000	
Кредиторська заборгованість		55,900
Фінансові витрати по довгострокових запозиченнях	4,800	
Комерційні витрати	10,000	
Нерозподілений прибуток на початок звітного року		44,500
Довгострокові запозичення за ставкою 6% зі строком погашення 5 років		80,000
Виробничі витрати	70,000	
Основні засоби:		
первісна вартість	200,000	
накопичений знос на початок звітного року		60,000
Управлінські витрати	30,000	
Відстрочений податок на прибуток		6,000

Додаткова інформація

- Дата підписання фінансової звітності до оприлюднення – 28 січня року, наступного за звітним.
- 29 грудня звітного року підприємство реалізувало товари на суму 8 млн. грн. в кредит. Товари були продані з націнкою 25% від їхньої собівартості. За умовами поставки товари можуть бути повернуті до 30 червня наступного року. 31 грудня підприємство вважало, що 15% товарів може бути повернуто покупцями. 28 січня року, наступного за звітним, оцінка імовірності повернення склала 10%.
- За даними річної інвентаризації 31 грудня звітного року вартість запасів підприємства становила 40 млн. грн.
- Склад основних засобів підприємства на 31 грудня звітного року

	Первісна вартість	Знос
Будівлі	40,000	20,000
Земля	60 000	0
Машини й обладнання	100,000	40,000

За обліковою політикою підприємства нерухомість у фінансових звітах відображається за переоціненою вартістю, а машини і обладнання – за моделлю історичної собівартості.

5. На 31 грудня звітного року ринкова вартість об'єктів нерухомості склала 100 млн. грн., з них 30 млн. грн. становить ціна будівлі. Керівництво вирішило щомісяця переносити суми надлишкового зносу на рахунок нерозподіленого прибутку.
6. Розрахункова величина поточного зобов'язання по податку на прибуток за рік, що закінчився, становить 8 млн. грн. 31 грудня звітного року балансова вартість чистих активів підприємства перевищувала їхню податкову базу на 25 млн. грн. (без урахування результатів переоцінки нерухомості). Ставка податку на прибуток становить 21%.
7. 1 грудня звітного року підприємство продало банку дебіторську заборгованість на суму 25 млн. грн. з терміном погашення 3 місяці за 20 млн. грн. Банк взяв на себе зобов'язання по стягненню заборгованості. 5 млн. грн. за вирахуванням оплати за адміністрування в розмірі 1% від суми, що перераховується підприємству авансом щомісяця за непогашену заборгованість буде сплачено підприємству після оплати рахунків дебіторами. Жоден з неоплачених боргів не був погашений у грудні звітного року. За угодою якщо банк не зможе стягнути дану дебіторську заборгованість протягом 3-х місяців, то право власності на нестягнуту дебіторську заборгованість знову перейде до підприємства.

Методичні вказівки

За кожною пунктом додаткової інформації обґрунтуйте своє професійне судження щодо необхідності коригувань, посилаючись на відповідний МСФЗ.

Змістовий модуль 2.

Трансформація та консолідація фінансових звітів **Тема 8. Різниці між П(С)БО та МСФЗ**

1. Різниці у статусі та концептуальних основах стандартів.
2. Різниці у складі та структурі фінансових звітів.
3. Різниці у вимогах до визнання, оцінки, подання елементів фінансових звітів.
4. Різниці у вимогах до розкриття фінансової інформації.

Порівняння складу МСФЗ та П(С)БО

МСФЗ	П(С)БО
Концептуальна основа МСФЗ	-
МСБО 1	НП(С)БО 1
МСБО 7	

МСБО 8 Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки	П(С)БО 6 виправлення помилок і зміни у фінансових звітах
МСБО 10 Події після звітного періоду	
МСБО 12 Податки на прибуток	П(С)БО 17 Податок на прибуток
МСБО 16 Основні засоби	П(С)БО 7 Основні засоби
МСБО 19 Виплати працівникам	П(С)БО 26 Виплати працівникам
МСБО 20 Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу	-
МСБО 21 Вплив змін валютних курсів	П(С)БО 21 Вплив змін валютних курсів
МСБО 23 Витрати на позики	П(С)БО 31 Фінансові витрати
-	П(С)БО 16 Витрати
МСБО 24 Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін	П(С)БО 23 Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін
МСБО 26 Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення	
МСБО 27 Окремі фінансові звіти МСФЗ 10 Консолідовані фінансові звіти	НП(С)БО 2 Консолідована фінансова звітність
МСБО 28 Облік інвестицій в асоційовані та спільні підприємства МСФЗ 11 Спільна діяльність МСФЗ 12 Розкриття часток в інших підприємствах	П(С)БО 12 Фінансові інвестиції
МСБО 29 Фінансова звітність в умовах гіперінфляції	П(С)БО 22 Вплив інфляції
МСБО 32 Фінансові інструменти: подання, МСФЗ 7 Фінансові інструменти: розкриття інформації МСФЗ 9 Фінансові інструменти	П(С)БО 13 Фінансові інструменти
МСБО 33 Прибуток на акцію	П(С)БО 24 Прибуток на акцію
МСБО 34 Проміжна фінансова звітність	-
МСБО 36 Зменшення корисності активів	П(С)БО 28 Зменшення корисності активів
МСБО 37 Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи	П(С)БО 11 Зобов'язання
МСБО 38 Нематеріальні активи	П(С)БО 8 Нематеріальні активи

МСБО 40 Інвестиційна власність	П(С)БО 32 Інвестиційна нерухомість
МСБО 41 Сільське господарство	П(С)БО 30 Біологічні активи
МСФЗ для малих та середніх підприємств	П(С)БО 25 Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва
МСФЗ 1 Перше застосування МСФЗ	-
МСФЗ 2 Платежі на підставі акцій	П(С)БО 34 Платіж на підставі акцій
МСФЗ 3 Об'єднання компаній	П(С)БО 19 Об'єднання підприємств
МСФЗ 4 Страхові контракти	-
МСФЗ 17 Страхові контракти	-
МСФЗ 5 Необоротні активи, що утримуються для продажу, та о припинена діяльність	П(С)БО 27 Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність
МСФЗ 6 Розвідка та оцінка запасів корисних копалин	П(С)БО 33 Витрати на розвідку запасів корисних копалин
МСФЗ 8 Звітність сегментів	П(С)БО 29 Фінансова звітність за сегментами
МСФЗ 13 Оцінка справедливої вартості	-
МСФЗ 14 Відстрочені рахунки тарифного регулювання	-
МСФЗ 15 Дохід за контрактами із замовниками	П(С)БО 15 Дохід П(С)БО 18 Будівельні контракти
МСФЗ 16 Оренда	П(С)БО 14 Оренда

Завдання.

Підготуйте есе, в якому проведіть порівняння вимог відповідних МСФЗ та П(С)БО. 3

Тема 9. Етапи та методика трансформації фінансових звітів, складених за П(С)БО, у фінансові звіти за МСФЗ

1. Застосування МСФЗ вперше. Етапи трансформації фінансових звітів.
2. Методика трансформації на дату вхідного балансу.
3. Методика трансформації на наступні дати фінансової звітності.

Рекомендована література

[1; 2, с. 327-335]

Контрольні питання:

- 1) Призначення МСФЗ 1
- 2) Поясніть, як визначити дату переходу та дату першої фінансової звітності за МСФЗ?

- 3) Склад фінансових звітів, які вперше подаються за МСФЗ
- 4) Як обрати облікову політику при поданні фінансових звітів за МСФЗ вперше
- 5) Поясніть виключення з ретроспективного підходу за МСФЗ 1
- 6) Які додаткові примітки у зв'язку із переходом на МСФЗ повинні підготувати підприємства?

Завдання

9.1. За дорученням головного бухгалтера у зв'язку з переходом на МСФЗ був підготовлений проект дій, в якому розглядаються такі етапи процесу трансформації:

- 1) Аналіз облікової політики за П(С)БО і можливості її застосування в бухгалтерському обліку підприємства у зв'язку із застосуванням МСФЗ вперше;
- 2) Звірка оборотно-сальдової відомості за субрахунками з фінансовою звітністю підприємства, підготовленою за П(С)БО.
- 3) Аналіз показників оборотно-сальдової відомості, підготовленої за П(С)БО, визначення характеру й необхідних коректувань.
- 4) Збирання інформації, необхідної для проведення коректувань.
- 5) Трансформація оборотно-сальдової відомості, підготовленої за П(С)БО, в оборотно-сальдову відомість за МСФЗ.
- 6) Проведення коректувань оборотно-сальдової відомості за МСФЗ.
- 7) Формування плану рахунків для звітності за МСФЗ.
- 8) Складання фінансової звітності за МСФЗ;
- 9) Підготовка узгодження фінансової звітності за П(С)БО й за МСФЗ.

Обґрунтуйте своє бачення процесу трансформації фінансових звітів українських підприємств у зв'язку із переходом на МСФЗ.

Методичні вказівки

Для висловлення власної думки та її обґрунтування слід ознайомитися з МСФЗ 1, пропозиціями аудиторських фірм, які надають послуги з трансформації, думками професіоналів, висловлених у професійній пресі.

9.2. Проведіть детальний аналіз облікової політики підприємства щодо основних засобів за П(С)БО 7 на відповідність обліковій політиці за МСБО 16 і запропонуйте основні коректування (не менше 8).

Коректування розділіть за групами, виділеними МСФЗ 1 для трансформації на дату переходу:

- 1) визнання активів/зобов'язань, не визнаний П(С)БО;
- 2) списання активів/зобов'язань, які не визнаються МСФЗ;
- 3) дооцінка/уцінка активів /зобов'язань за МСФЗ;
- 4) пере класифікація активів/зобов'язань за МСФЗ.

9.3. Визначте, чи потребує коректувань подання наведених нижче операцій за П(С)БО при переході на МСФЗ. Складіть коригуючі проведення для здійснення трансформації. Врахуйте вплив на відстрочені податки під час обчислення.

- 1) Підприємство застосовує терміни експлуатації основних засобів, визначені за Податковим кодексом України. дозволений П(С)БО. Накопичена амортизація за П(С)БО до Х1р. та амортизаційні нарахування за Х1р. становили відповідно 360,000 та 107,000 грн. За економічно обґрунтованими термінами експлуатації накопичена амортизація до Х1р. та амортизаційні нарахування за Х1р. становлять, відповідно, 527,000 та 238,000 грн.
- 2) Х1р. підприємство реалізувало готову продукцію, собівартість якої становила 105,000 грн., пов'язаній стороні за 138,000 грн. (за вирахуванням ПДВ). Продаж підтверджується необхідними документами, включаючи офіційну угоду про продаж. Умови угоди передбачають зворотний викуп товарів підприємством протягом одного місяця після дати продажу. Товари мають бути викуплені за ціною первісного продажу. За продані товари ніякої компенсації від пов'язаної сторони не отримано. Підприємство визнало продаж у сумі 138,000 грн. у фінансових звітах за П(С)БО.
- 3) 1 січня Х1р. акціонери підприємства внесли сировину як внесок у натуральній формі до статутного капіталу. Вартість внеску узгоджено з іншими акціонерами в сумі 100,000 грн. Справедлива вартість внеску дорівнює 100,000 грн.
- 4) Х1р. підприємство виплатило своїм працівникам премії за Х0р. у сумі 110,000 грн. (що складається з 70,000 грн. та 40,000 грн. відповідно для виробничого та адміністративного персоналу). У фінансових звітах за П(С)БО ця сума відображена Х1р.
- 5) Під час аналізу дебіторської заборгованості були визначені аванси видані, що не підлягають відшкодуванню, у сумі 260,000 грн. Підприємство створило резерв на це у фінансових звітах відповідно до П(С)БО.
- 6) Частина авансів виданих на 01.01.Х1 у сумі 320,000 грн. не включена до складу витрат через несвоєчасне оформлення актів прийому-передачі виконаних робіт.
- 7) Частина авансів отриманих не включена до складу доходів на 01.01.Х1 року через несвоєчасне оформлення актів прийому-здачі виконаних робіт, хоча підприємство усі зобов'язання за договорами виконало.
- 8) У складі запасів підприємства є запасні частини, призначені для капітального ремонту обладнання. Їх собівартість становить 127 тис. грн.

Тема 10. Консолідація фінансових звітів за МСФЗ

1. Види об'єднання бізнесу. Метод придбання.
2. Процедура консолідації материнського та дочірнього підприємств.
3. Асоційоване підприємство та метод дольової участі.
4. Спільне підприємство та метод дольової участі.

Рекомендована література

[1; 2, с. 344-357]

Контрольні питання:

- 1) Поясніть зміст методу придбання до об'єднання підприємств
- 2) Поясніть порядок визнання гудвілу та частки неконтролюючих акціонерів за методами, які передбачає МСФЗ 3
- 3) Поясніть мету консолідації фінансових звітів
- 4) В чому полягає техніка повної консолідації
- 5) Які особливості суттєвого впливу та спільної діяльності:
- 6) Поясніть порядок застосування методу участі в капіталі

Завдання

10.1. Скласти консолідовані звіти про прибутки/збитки та інший сукупний дохід та фінансовий стан за наведеними нижче даними.

01.07.X4 підприємство М придбало 60% акцій підприємства Д шляхом обміну акціями 1:1 плюс 357 000 грн. грошовими коштами. Ринкова вартість кожної акції М на 01.10.X4 була 3, а Д - 5.6 грн/акцію. В обліку М обмін акціями ще не відображений. Фінансова звітність обох підприємств за рік, що закінчився 31.12.X4, наведена нижче.

Додаткова інформація.

1. Справедлива вартість землі й запасів Д на дату придбання перевищувала облікову вартість на 25 000 й 10 000 грн. відповідно. Справедлива вартість інших чистих активів дорівнює їхньої облікової вартості. Половина запасів, що перебували на дату придбання, була продана до 31.12.X4.
2. Протягом липня-грудня X4 року М продало Д запаси на суму 30 000 з націнкою 25% до собівартості. Д продало одну третину цих запасів до 31.12.X4. Д поки не оплатило М за придбані запаси.
3. Неконтролююча частка оцінена по справедливій вартості на момент придбання у 544 000 грн. З дати придбання Д оцінка гудвілу знизилася на 10%.

Консолідація Звіту про прибутки/збитки та інший сукупний дохід
групи М, тис. грн.

	М	Д	Консолідаційні проведення		Консолідо ваний звіт
			Дт	Кт	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Доход	1 700	1 700			
Собівартість	(1 071)	(1 122)			
Валовий прибуток	629	578			
Операційні витрати	(204)	(170)			
Знецінення гудвілу					
Податок на прибуток	(85)	(68)			
Чистий прибуток за період	340	340			
Неконтрольова на частка					

Консолідація Звіту про фінансовий стан групи М
на 31.12.X4, тис. грн.

	М		Д		Консолі д. проводк и		Консолі д. Звіт	
	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	К т	Дт	К т
Основні засоби	748		1 139					
Гудвіл								
Інвестиції в Д	357							
ОБОРОТНІ АКТИВИ								
Запаси	408		476					
Дебітори	289		357					
Грошові кошти	34		68					
	1 836		2 040					

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Власний капітал								
Звичайні акції по \$1		340		255				
Емісійний дохід		100		-				
Нерозподілений прибуток		954		1 190				
Частка неконтролюючих акціонерів								
ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Позика		-		250				
КОРОТКОСТРОКО ВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Кредиторська заборгованість		357		277				
Податок на прибуток		85		68				
		1 836		2 040				

Методичні вказівки

Для проведення консолідації потрібно виконати підготовчі коректування показників звітів М та Д (визнати випуск акцій, провести дооцінку активів Д до справедливої вартості), а потім коректування для консолідації. Усі коректування узагальнюються в окремій таблиці, результати якої потім переносяться в таблиці консолідації відповідних звітів.

Таблиця коректувань

№ з/п	Зміст коректування	Дт	Кт
1.	Випуск акцій для придбання Д		
	Дт Інвестиція в Д 3 x 255 x 0.6	459	
	Кт Звичайні акції		153
	Кт Емісійний дохід		306

10.2. 1 серпня цього року Компанія А придбала 40% з 900 000 акцій компанії В шляхом обміну акцій один до одного і сплативши 800 тис. грн. Ціна акцій компанії А на дату придбання - 3 грн. за акцію, номінальна вартість акцій - 1 грн., ціна акцій компанії В - 2.8 грн. за акцію. Придбання надало можливість суттєвого впливу на компанію В.

На дату придбання емісійний дохід компанії В становив 400 тис. грн., нерозподілений прибуток - 1 600 тис. грн. За оцінками керівництва компанії А, справедлива вартість основних засобів компанії В перевищувала їх балансову вартість на 800 тис. грн. Термін корисної експлуатації цих основних засобів, що залишився з дати придбання компанії В, становив 5 років, амортизація нараховувалася прямолінійним методом щомісяця.

З серпня по грудень компанією В компанії А було продано запасів на 60 тис. грн. з прибутком 20 тис. грн. Всі запаси знаходяться в залишках на кінець року. За весь звітний рік компанія В отримала прибуток 230 тис. грн. рівномірно протягом року. За результатами року компанією В були оголошені дивіденди 110 тис. грн. 31 грудня звітного року гудвіл, що виник при придбанні компанії В, був протестований на знецінення, і його вартість оцінена в 150 тис. грн.

Завдання

1. Навести визначення асоційованої компанії, назвати критерії суттєвого впливу і пояснити суть методу участі в капіталі згідно з МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані і спільні підприємства».

2. Визначити показники Звіту про фінансовий стан на 31 грудня звітного року, Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, який закінчився, щодо інвестиції в Компанію В

10.3. *Скласти консолідований звіт про фінансовий стан, використовуючи відповідні методи консолідації до інвестицій в дочірнє та асоційоване підприємства*

1 жовтня Х1р. підприємство М придбало такі довгострокові інвестиції: три млн. акцій компанії Д шляхом обміну 1 акція М за кожні 2 акції Д плюс грошима 1.25 грн. за кожну акцію Д. На дату придбання ринкова вартість 1 акції М була 6, а 1 акції Д - 3.25 грн/акцію; 30 % акцій компанії А, за які сплатило 7.50 грн. за 1 акцію грошима.

У звітності М, наведеній нижче, відображено тільки платіж грошовими коштами. До вартості інвестиції в Д включена вартість професійних послуг, пов'язаних з придбанням, в сумі 500,000 грн. Звіти про фінансовий стан усіх підприємств на 31.12.X1. наведені нижче (в тис. грн.).

Додаткова інформація

1). На дату придбання у підприємства Д був 5-річний контракт на поставку товарів одному з основних клієнтів. На думку Д велика ймовірність поновлення контракту знову. За оцінками експертів справедлива вартість цього контракту становить 1 млн. грн.

2) 01.10.X1 М продало Д обладнання за 2.5 млн. грн. Його балансова вартість перед продажем становила 2 млн. грн., термін корисної експлуатації на дату продажу – 5 років (амортизація нараховується прямолінійно).

3) У листопаді звітного року Д продало М товари на 2.7 млн. грн. з націнкою 50% до собівартості. Одна третина товарів на дату звітності залишилася в запасах М.

4) Неконтролююча частка оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання. 31.12.X1 знецінення гудвілу в консолідованій звітності та інвестиції в А немає.

5) Інвестиції за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, включені до звіту про фінансовий стан М за собівартістю на 01.10.X1, але 31.12.X1. їх справедлива вартість дорівнювала 9 млн. грн.

<i>Активи</i>	М	Д	А
<i>Поточні активи:</i>			
Торгова дебіторська заборгованість	3,200	1,500	2,400
Запаси	6,900	6,200	3,600
<i>Довгострокові активи:</i>			
Основні засоби	18,400	10,400	18,000
Інвестиції в Д і А	13,250	0	0
Інвестиції, можливі для продажу	6,500	0	0
<i>Усього активів</i>	<u>48,250</u>	<u>18,100</u>	<u>24,000</u>
<i>Зобов'язання і власний капітал</i>			
<i>Поточні зобов'язання</i>	8,000	4,200	3,000
<i>Довгострокові зобов'язання</i>			
7% векселі	5,000	1,000	1,000
<i>Власний капітал</i>			
Прості акції номіналом \$1	10,000	4,000	4,000

Нерозподілений прибуток			
- на 01.01.X1	16,000	6,000	11,000
- за X1 рік	9,250	2,900	5,000
<i>Усього зобов'язання і власний капітал</i>	48,250	18,100	24,000

10.4. 01.03.X1 підприємство Х уклало угоду з підприємством Y про спільне управління складським приміщенням та транспортними засобами для вдосконалення своєї системи постачання. Підприємства протягом року X1 здійснили такі платежі:

2 600 тис. грн. для придбання права користування складським приміщенням, яке знаходиться поряд з обома підприємствами;

15 000 тис. грн. для придбання транспортних засобів. Оцінений термін експлуатації становить 5 років, ліквідаційна вартість дорівнює нулю.

Спільні витрати на користування складом (окрім орендних платежів) до кінця року становили 1 000 тис. грн. Відповідно до договору, витрати розподіляються між підприємствами порівну. Проте кожне підприємство самостійно встановлює оплату своїм покупцям. Так, підприємство Х виставило рахунки на 2 000 тис. грн., а підприємство Y – на 2 600 тис. грн.

Поясніть, яким чином розглянута угода вплине на фінансові звіти обох підприємств. Надайте відповідні розрахунки.

Зразок модульного контролю 2

Оберіть правильну відповідь:

1. Відправною точкою для підготовки фінансової звітності відповідності до МСФЗ вважається:

- звіт про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду на дату переходу на МСФЗ
- звіт про фінансовий стан за МСФЗ на кінець періоду, за який вперше подається звітність за МСФЗ
- звіт про фінансовий стан за МСФЗ початок кожного проміжного періоду, охопленого першим річним періодом, коли підприємство застосовує МСФЗ
- або звіт про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду на дату переходу на МСФЗ, або звіт про фінансовий стан за МСФЗ на кінець періоду, за який вперше подається звітність за МСФЗ
- або звіт про фінансовий стан за МСФЗ на початок річного періоду на дату переходу на МСФЗ, або звіт про фінансовий стан за МСФЗ початок

кожного проміжного періоду, охопленого першим річним періодом, коли підприємство застосовує МСФЗ

2. Підприємство має намір скласти першу річну фінансову звітність за МСФЗ за 2019 рік. Датою переходу на МСФЗ буде:

- a) 01.01.19.
- b) 01.01.18.
- c) 01.01.19, 01.04.19, 01.07.19, 01.10.19.
- d) або 01.01.18, або 01.01.19.
- e) або 01.01.18, або 01.01.19, 01.04.19, 01.07.19, 01.10.19.

3. Підприємство має намір скласти першу річну фінансову звітність за МСФЗ за 2019 рік. Воно повинне застосовувати облікові політики усіх МСФЗ, чинних:

- a) за рік, який завершується 31.12.19
- b) на 01.01.19
- c) на 01.01.18
- d) на 01.01.19, 01.04.19, 01.07.19, 01.10.19
- e) або на 01.01.18, або на 01.01.19, 01.04.19, 01.07.19, 01.10.19

5. Термін «доцільна собівартість», який використовується МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності», означає

- a) суму, яку використовують як замітник собівартості чи амортизованої собівартості на певну дату
- b) ціну, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки
- c) поточну вартість
- d) дисконтовану вартість майбутніх грошових потоків
- e) історичну собівартість

6. До консолідованої фінансової звітності включають показники:

- a) фінансової звітності материнського підприємства та всіх його дочірніх підприємств;
- b) внутрішньогосподарської (управлінської) звітності материнського підприємства та всіх дочірніх підприємств;
- c) статистичної звітності материнського підприємства та всіх дочірніх підприємств;
- d) податкової звітності материнського підприємства, його дочірніх, асоційованих та спільних підприємств;
- e)

7. У якій статтях фінансових звітів підприємству слід відображати коригування попередніх оцінок, зроблених на дату переходу на МСФЗ за попередніми ЗПБО, якщо стосовно них отримана нова інформація

- a) у прибутку чи збитку (або, якщо доцільно, в іншому сукупному прибутку)
- b) у нерозподіленому прибутку на дату переходу

- c) ніякі коригування не вносяться, адже це звітність за МСФЗ
- d) усі відповіді правильні
- e) немає правильної відповіді

8. Підприємство М придбало 75% чистих активів підприємства Д, сплативши 1 000 тис. грн. Справедлива вартість чистих активів Д – 1 200 тис. грн. Гудвіл при придбанні Д (тис. грн.):

- a) 100
- b) 900
- c) (200)
- d) 0
- e) (150)

8. Які коригування слід зробити суб'єкту господарювання на дату переходу на МСФЗ?

- a) усі відповіді є правильними
- b) визнати всі активи та зобов'язання, визнання яких вимагають МСФЗ
- c) не визнавати(списати) статті активів або зобов'язань, якщо МСФЗ не дозволяють такого визнання
- d) перекласифікувати статті, які він визнані згідно з попередніми ЗПБО, згідно з МСФЗ

застосовує МСФЗ під час оцінювання всіх визнаних активів та зобов'язань

9. Які коригування, що проводить суб'єкт господарювання на дату переходу на МСФЗ, можуть не відображатися у складі нерозподіленого прибутку?

- a) перекласифікація статей, які він визнані згідно з попередніми ЗПБО, згідно з МСФЗ
- b) визнання всіх активів та зобов'язань, визнання яких вимагають МСФЗ
- c) списання статей активів або зобов'язань, якщо МСФЗ не дозволяють такого визнання
- d) застосування МСФЗ під час оцінювання всіх визнаних активів та зобов'язань
- e) усі відповіді правильні

10. Знайдіть правильне ствердження щодо облікової політики, яку слід використовувати у першій фінансовій звітності за МСФЗ

- a) суб'єкт господарювання не повинен застосовувати різні версії МСФЗ, які були чинними в попередніх періодах
- b) суб'єкт господарювання може застосовувати новий МСФЗ, який поки що не є обов'язковим, якщо дозволяється дострокове застосування
- c) суб'єкт господарювання повинен застосовувати облікові політики усіх МСФЗ, чинних до дати переходу на МСФЗ
- d) суб'єкт господарювання повинен застосовувати облікові політики усіх МСФЗ, чинних на дату переходу на МСФЗ

е) суб'єкт господарювання повинен застосовувати облікові політики усіх МСФЗ, чинних на дату завершення порівняльного періоду

11. Які коригування слід зробити суб'єкту господарювання на дату переходу на МСФЗ?

а) усі відповіді є правильними

б) визнати всі активи та зобов'язання, визнання яких вимагають МСФЗ

с) не визнавати(списати) статті активів або зобов'язань, якщо МСФЗ не дозволяють такого визнання

д) перекласифікувати статті, які він визнані згідно з попередніми ЗПБО, згідно з МСФЗ

е) застосовує МСФЗ під час оцінювання всіх визнаних активів та зобов'язань

12. Які коригування, що проводить суб'єкт господарювання на дату переходу на МСФЗ, можуть не відобразитися у складі нерозподіленого прибутку?

а) перекласифікація статей, які він визнані згідно з попередніми ЗПБО, згідно з МСФЗ

б) визнання всіх активів та зобов'язань, визнання яких вимагають МСФЗ

с) списання статей активів або зобов'язань, якщо МСФЗ не дозволяють такого визнання

д) застосування МСФЗ під час оцінювання всіх визнаних активів та зобов'язань

е) усі відповіді правильні

13. Обов'язковим винятком із застосування вимог МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» є

а) попередні оцінки на дату переходу

б) попередні оцінки на дату завершення порівняльного періоду

с) попередні оцінки на дату завершення кожного проміжного періоду, який охоплений першою фінансовою звітністю за МСФЗ

д) немає правильної відповіді

е) усі відповіді правильні

14. Коли попередні оцінки на дату переходу на МСФЗ дозволяє скоригувати МСФЗ 1?

а) якщо є свідчення, що оцінки були помилковими

б) попередні оцінки суб'єкта господарювання відповідно до МСФЗ на дату переходу на МСФЗ повинні узгоджуватися з попередніми оцінками, зробленими на цю саму дату за попередніми ЗПБО. Ніякі коригування не дозволяються

с) якщо отримана нова інформація щодо оцінок на дату завершення порівняльного періоду, вимагає перегляду попередньої оцінки, зробленої за попередніми ЗПБО на дату переходу

d) якщо отримана нова інформація щодо оцінок на дату завершення першої річної фінансової звітності за МСФЗ, вимагає перегляду попередньої оцінки, зробленої за попередніми ЗПБО на дату переходу

e) усі відповіді є правильними

15. Обов'язковими виключеннями із застосування вимог МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» є

a) припинення визнання фінансових активів і зобов'язань

b) оцінка інвестиційної нерухомості, основних засобів та нематеріальних активів за доцільною вартістю

c) оренда

d) оцінка фінансових активів або фінансових зобов'язань за справедливою вартістю при первісному визнанні

e) кумулятивні курсові різниці

16. Можливими винятками із застосування вимог МСФЗ 1 є

a) припинення визнання фінансових активів і зобов'язань

b) оцінка інвестиційної нерухомості, основних засобів та нематеріальних активів за доцільною вартістю

c) оренда

d) оцінка фінансових активів або фінансових зобов'язань за справедливою вартістю при первісному визнанні

e) кумулятивні курсові різниці

17. МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» застосовується суб'єктом господарювання:

a) як у першій річній фінансовій звітності, складеній за МСФЗ, так і у кожному проміжному фінансовому звіті (якщо такий звіт складається), який він подає згідно з МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» за частину періоду, охопленого його першою фінансовою звітністю, складеною за МСФЗ

b) у першій річній фінансовій звітності, складеній за МСФЗ

c) у кожному проміжному фінансовому звіті (якщо такий звіт складається), який він подає згідно з МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» за частину періоду, охопленого його першою фінансовою звітністю, складеною за МСФЗ

d) у фінансовій звітності, поданій у попередньому році згідно з національними вимогами, і ця фінансова звітність містила чітке та беззастережне твердження про відповідність МСФЗ

e) тільки у першому проміжному фінансовому звіті, який він подає згідно з МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність»

18. Яка фінансова звітність вважається поданою за МСФЗ вперше?

a) у якій суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ і при цьому чітко та беззастережно стверджує в цій фінансовій звітності відповідність МСФЗ

- b) яка надається згідно з національними вимогами, які не відповідають МСФЗ в усіх аспектах
- c) яка складена згідно з національними вимогами, які не відповідають МСФЗ, але з використанням окремих МСФЗ для обліку статей, щодо яких немає національних вимог
- d) яка складена відповідно до МСФЗ в усіх аспектах, за винятком того, що фінансова звітність не містить чіткого та беззастережного твердження про відповідність МСФЗ
- e) немає правильної відповіді

19. Компанія М, яка є материнською компанією групи, в своїх окремих фінансових звітах по відношенню до інвестиції в асоційовану компанію А обрала облікову політику їх оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Первісна вартість інвестиції, придбаної 01.01.2019 року, дорівнює 74 000 тис. у.о. Справедлива вартість інвестиції на 31.12.2019 року склав 78 500 тис. у.о. Частка суттєвого впливу становить 40%. Чистий прибуток компанії А за 2019 рік дорівнює 10 000 тис. у.о., а інший сукупний дохід склав 800 тис. у.о. За якою вартістю зазначена інвестиція відображена в консолідованій фінансовій звітності компанії М на 31.12.2019 р (тис. у.о.)?

- a) 74 000
- b) 78 500
- c) 78 320
- d) 8 000
- e) 0

20. Оберіть визначення асоційованого підприємства:

- a) суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив
- b) спільна діяльність, при якій сторони, які мають спільний контроль над діяльністю, мають право на частку в чистих активах підприємства
- c) діяльність, над якою дві або більша кількість сторін мають спільний контроль
- d) суб'єкт господарювання, який інвестор контролює
- e) повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик

Завдання для отримання додаткових балів з модуля 2

Підприємство готує фінансові звіти за станом на 31 грудня Х2 року на підставі МСФЗ. Форми фінансових звітів відповідають вимогам МСБО 1. Дані обліку на цю дату наведені нижче.

	Тис. грн.	Тис. грн.
Дохід від реалізації		7 400
12% привілейовані акції		1 000
Адміністративні витрати	730	
Акціонерний капітал номіналом 50 центів		7 000
Закупівлі	4 140	
Запаси на 1 січня Х2 року	695	
Емісійний дохід		2 000
Витрати на збут	540	
Дивіденди за привілейованими акціями	60	
Земля – переоцінена вартість	5 250	
Машини й обладнання - первісна вартість	6 400	
Машини й обладнання - накопичена амортизація на 1 січня Х2 року		1 240
Торговельна дебіторська заборгованість	2 060	
Податок на прибуток		12
Торговельна кредиторська заборгованість		1 120
Овердрафт		40
Резерв переоцінки		1 500
Накопичений прибуток		1 498
Будівлі – первісна вартість	4 000	
Будівлі – накопичена амортизація на 1 січня Х2 року		1 065
	23 875	23 875

При підготовці фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12 Х2 року, варто взяти до уваги таку додаткову інформацію (грн.):

1. У дохід включений продаж запасів вартістю 12 000, які реалізовані на умовах необмеженого повернення. Їхня собівартість – 8 000. На дату звітності підприємство не могло достовірно оцінити ризик повернення. Запаси були повернуті в липні Х3 року.

2. Собівартість запасів на звітну дату за даними інвентаризації становила 780 000, у тому числі: запаси собівартістю 40 000 виявилися бракованими. Щоб їх продати за 45 000, потрібно додатково витратити 10 000.

3. Основні засоби амортизуються таким чином:

будівлі – 2% від первісної (переоціненої) вартості на рік прямолінійним методом;

машини й обладнання – 20% на рік прямолінійним методом.

80% амортизації включається до собівартості реалізації, по 10% - до витрат на збут та адміністративних витрат.

4. До собівартості віднесені витрати на розробку 70 000 грн. На 31.12.X2 підприємству вдалося продемонструвати її технічну можливість та економічну доцільність.
  5. 1 січня X2 року придбано обладнання за 1 400 000 грн. Підприємство зобов'язане через 5 років його демонтувати й знищити. На дату придбання дисконтована вартість витрат з ліквідації обладнання склала 200 000 грн. Ставка дисконтування становить 10%. Ці витрати ще не відображені в обліку.
  6. Земля наводиться у звіті про фінансовий стан за переоціненою вартістю. На дату звітності ринкова вартість землі становила 5 000 000 грн.
- Скласти звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, звіт про зміни у власному капіталі та звіт про фінансовий стан за рік, який закінчився 31.12.X2. Врахувати додаткову інформацію, посилаючись на відповідні МСФЗ.*

Методичні вказівки

Вирішіть задачу, використовуючи детальні вказівки до формування звітів за МСФЗ у посібнику з Таксономії.

Вимоги до індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) складається з титульної сторінки, вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури та додатків.

Вихідні дані до ІНДЗ збираються на базі дослідження - суб'єкті господарювання, на прикладі якого виконуватиметься кваліфікаційна робота магістра.

Якщо кваліфікаційна робота буде виконуватись на прикладі суб'єкта господарювання, який використовує П(С)БО (П(С)БОДС), тоді слід обрати облікову політику за МСФЗ (МСБОДС) та описати процес трансформації.

Якщо кваліфікаційна робота буде виконуватись на прикладі суб'єкта господарювання, який вже використовує МСФЗ, тоді слід оцінити доречність його облікової політики за запропонувати можливі зміни.

Виконувати основну частину ІНДЗ потрібно в такій послідовності:

База дослідження не використовує МСФЗ	База дослідження використовує МСФЗ
1. На підставі форм фінансових звітів суб'єкта господарювання провести порівняння та сформулювати назви показників (статті) фінансових звітів за МСФЗ (МСБОДС) для відповідного об'єкта	

обліку (активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів або витрат);	
2. Проаналізувати визначення, вимоги до визнання, класифікації, первісної та наступної оцінки, подання і розкриття відповідного об'єкта обліку (активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів чи витрат) за національними положеннями (стандартами) та МСФЗ (МСБОДС)	2. Проаналізувати існуючі альтернативи щодо облікової політики та оцінки за МСФЗ
3. Визначити, які коригування слід здійснити для трансформації відповідних показників фінансових звітів за національними положеннями (стандартами) у фінансові звіти за МСФЗ (МСБОДС), і скласти трансформаційну таблицю	3. Визначити, яким чином слід відобразити зміну облікової політики за МСФЗ;
4. Скласти контрольний листок для перевірки приміток, необхідних за МСФЗ (МСБОДС) для розкриття інформації про відповідний об'єкт обліку, порівняти з існуючими примітками та надати пропозиції;	
5. Розробити форму та скласти примітки, необхідні за МСФЗ (МСБОДС);	5. Розробити форму та скласти примітки, необхідні за МСФЗ, для альтернативних варіантів облікової політики та оцінки
6. Зробити висновки щодо обґрунтованості запропонованих змін та оцінити їх вплив на достовірність фінансових звітів.	

Обсяг основної частини – до 10 с. Обсяг вступу та висновків – 1 с.
 ІНДЗ виконується українською мовою в електронному вигляді.
 Формат сторінки А4 (210 x 297). Текст розташовується на сторінці з дотриманням таких полів: ліве – 25 мм; праве – 10 мм; верхнє та нижнє – по 20 мм. Текст поділяється на розділи, пункти і підпункти відповідно до плану (змісту). Рубрикація частин тексту здійснюється лише арабськими цифрами таким чиномб

Нумерація частин тексту

Частина тексту	Приклад нумерації
Розділ	1.
Підрозділ	1.1.
Пункт	1.1.1.

Наприкінці номера обов'язково ставиться крапка.

Заголовок розділу (підрозділу, пункту, підпункту) починається з великої літери. Крапка в кінці заголовку не проставляється. Відстань між заголовком частини тексту та наступним текстом дорівнює двом міжрядковим інтервалам. Відстань між рядками тексту складає півтора міжрядкових інтервали.

Нумерація сторінок тексту наскрізна і починається з титульної сторінки (див. дод. 1, 2). Проте номер сторінки на титульній сторінці не проставляється. На інших сторінках, починаючи з другої сторінки, якою є зміст ІНДЗ (див. дод. 3), номер сторінки вказується арабськими цифрами у правому верхньому кутку з крапкою на кінці. Ілюстрації (таблиці, рисунки), розташовані на окремих сторінках, також включають до загальної нумерації сторінок.

Таблиці нумеруються послідовно арабськими цифрами у межах розділу за виключенням наведених у додатках. У правому верхньому кутку над заголовком робиться надпис “Таблиця” і проставляється її номер. Номер таблиці складається з номера розділу та номера таблиці. Кожна таблиця обов'язково має мати заголовок. Заголовок і слово “Таблиця” починаються з великої літери. Таблиця розташовується після першої згадки про неї у тексті таким чином, щоб її можна було прочитати без повороту ІНДЗ або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Посилання на джерело інформації у тексті повинне наводитись у вигляді порядкового номера цього джерела за списком використаної літератури у квадратних дужках. Якщо в ІНДЗ використовується цитата, то після порядкового номера через кому зазначається номер сторінки, на якій вона містилась, наприклад: [7, с. 39].

Список використаної літератури формується в порядку здійснення посилань.

Сторінки, на яких розташовані додатки, нумеруються як продовження ІНДЗ. Перед кожним додатком у правому верхньому кутку наводиться слово “Додаток” з порядковим номером додатку

арабськими цифрами. Заголовок додатку пишеться з великої літери, крапка у кінці заголовку не ставиться.

Питання до захисту ІНДЗ

1. Дайте визначення трансформації фінансових звітів
2. Опишіть основні етапи трансформації та дайте їх коротку характеристику
3. Обґрунтуйте свої пропозиції до подання інформації про об'єкт обліку в фінансових звітах за МСФЗ
4. Поясніть, яка вихідна інформація необхідна для трансформації, та за які звітні періоди
5. Назвіть види коригувань, які здійснюються під час трансформації, та поясніть їх вплив на показники фінансових звітів
6. Наведіть форму трансформаційної таблиці та поясніть правила її заповнення
7. Поясніть відмінності у визначенні об'єкта обліку за національними положеннями (стандартами) та МСФЗ (МСБОДС), розкриті в ІНДЗ
8. Поясніть відмінності в первісній оцінці об'єкта обліку за національними положеннями (стандартами) та МСФЗ, розкриті в ІНДЗ
9. Поясніть відмінності у наступній оцінці об'єкта обліку за національними вимогами та МСФЗ (МСБОДС), розкриті в ІНДЗ
10. Поясніть відмінності у класифікації об'єкта обліку за національними вимогами та МСФЗ (МСБОДС), розкриті в ІНДЗ
11. Поясніть відмінності у поданні об'єкта обліку за національними положеннями (стандартами) та МСФЗ (МСБОДС)
12. Поясніть відмінності у розкритті об'єкта обліку за національними положеннями (стандартами) та МСФЗ (МСБОДС), наведені в індивідуальній роботі
13. За якою статтею фінансових звітів будуть накопичені запропоновані вами суми коригувань, зроблених під час трансформації, і чому
14. Оцініть вплив запропонованих коригувань на достовірність фінансових звітів
15. Поясніть свої пропозиції з вибору альтернативних підходів до облікової політики та оцінки за МСФЗ.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Переклад 2020 року. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti>
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності. Переклад 2021 року. URL: <https://mof.gov.ua/uk/msfz>
3. МСФЗ: Короткий курс для практиків / С. Я. Зубілевич, О. І. Мазіна, С. А. Рогозний, О. В. Карпачова, О. О. Дядюн. Х. : ТОВ «ХАРКОВ-ДРУК», 2020. 364 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/5278>
4. Посібник з використання таксономії МСФЗ для подання фінансової звітності в СФЗ (посібник для користувачів в Україні) . URL: <https://frs.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/Posibnyk-z-taksonimi-Final.pdf>
5. Ілюстрований посібник Таксономії МСФЗ 2020 року (представлення в розрізі нумерації таблиць фінансової звітності). URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/JlmPrPICrMBdXLI>

Додаткова

4. Безверхий К.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП):практичний посібник. К. : ЦУЛ, 2017. 228 с.
5. Дубовая В.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навчальний посібник. Полтава : ПолтНТУ, 2017. 312 с. <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/3611/1/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%20%D0%B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%202.pdf>
1. Звітність за МСФЗ. Практичні рекомендації зі складання : практичний посібник / С.Рогозний, О. Карпачова, С. Зубілевич. К. : МедіаPRO, 2017. 138 с.
2. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ : 2019. 120 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/4061/1/%d0%9f%d0%b0%d1%80%d1%85%d0%be%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%d0%ba%d0%bd%d0%b8%d0%b3%d0%b0.pdf>

**Приклад оформлення титульної сторінки
для студентів денної форми навчання**
Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства і
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра обліку та аудиту

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ
ЗАВДАННЯ**
з «Обліку і звітності за міжнародними стандартами»

Виконав:
студент ___ групи
ННІЕМ
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Мальована П.Р.
Перевірила:
професор кафедри обліку і аудиту
Зубілевич С.Я.

Рівне 2021